

NOTA RISICO-BEDRIJVEN

**Informatie over bedrijven
met externe risico's
in de gemeente Nijmegen**

Gemeente Nijmegen

**Brandweer Nijmegen
en
Directie Grondgebied,
afdeling Milieu**

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding
2. Beleidsmatige benadering van bedrijven met externe risico's
 - 2.1. Beleid van de Rijsoverheid
 - 2.2. Beleid van de (regionale) brandweer
 - 2.3. Beleid van de gemeentelijke afdeling Milieu
 - 2.4. Beleid van de provinciale milieu-afdeling
3. Samenstelling van de lijst
 - 3.1. Wat zijn bedrijven met externe risico's?
 - 3.2. BRZO-bedrijven
 - 3.3. Bedrijven met grote ammoniak-koelinstallaties
 - 3.4. LPG-tankstations
 - 3.5. Verkooppunten voor consumenten vuurwerk
 - 3.6. Overige bedrijven met een risico voor omgeving
4. Knelpunten zorgplicht gemeente Nijmegen m.b.t. bedrijven met externe risico's
 - 4.1. Samenwerking milieuafdeling(en) en Brandweer
 - 4.2. Samenwerking op milieugebied provincie en gemeente
 - 4.3. Kwaliteit Brandweer
 - 4.4. Kwaliteit afdeling Milieu

Bijlagen

- I Begrippen
- II Wettelijke regelingen t.b.v. risicobeheersing
- III Brochure 'Taken van de overheid bij uitvoering van de Seveso II-richtlijn'
- IV Informatie over bedrijven met externe risico's

SAMENVATTING

Naar aanleiding van de vuurwerkramp in Enschede is de vraag gaan leven of ook in Nijmegen vergelijkbare risico's aanwezig zijn. De vraag of een soortgelijk vuurwerkbedrijf in Nijmegen bestaat kan met nee worden beantwoord. Wel is het zo dat ook in Nijmegen bedrijven actief zijn die een extern risico in zich hebben. Een opsomming van deze bedrijven is opgenomen in *bijlage IV*. In deze bijlage zijn per bedrijf de bedrijfsactiviteiten aangegeven. Daarnaast wordt ingegaan op de feitelijke handhavingpraktijk en is aangegeven hoe de brandweer zich feitelijk op onverhoopte incidenten heeft voorbereid.

Na de inleiding (paragraaf 1) bevat dit document informatie (paragraaf 2) over de beleidsmatige benadering van bedrijven met externe risico's door de Rijksoverheid, de Provincie, de gemeentelijke afdeling milieu en de (regionale) brandweer.

In paragraaf 3 wordt ingegaan op de criteria die bij het samenstellen van de lijst van bedrijven met externe risico's zijn gehanteerd. Tevens wordt ingegaan op de vereiste c.q. noodzakelijk geachte controle en handhaving en de noodzakelijk geachte voorbereiding op onverhoopte incidenten.

In paragraaf 4 tenslotte zijn de knelpunten in de zorgplicht van de gemeente Nijmegen m.b.t. bedrijven met externe risico's opgesomd. De knelpunten zijn geformuleerd op basis van een vergelijking van de vereiste c.q. noodzakelijk geachte controle- en handhavingstaken (paragraaf 3) en de actuele controle- en handhavingpraktijk (*bijlage IV*). In dit verband is tevens de noodzakelijk geachte preparatie brandweer (planvorming, oriëntatie en oefening) en de actuele preparatie met elkaar vergeleken.

Op basis van de beschikbare informatie, het tot nu toe gevoerde beleid en de praktijk worden de volgende conclusies getrokken.

1. Algemene conclusie over bedrijven met externe risico's

De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid van de inwoners en het milieu binnen het gemeentelijk grondgebied. Diverse overheden zijn hierbij betrokken. Ook het bedrijfsleven heeft een eigen verantwoordelijkheid. Een vuurwerkramp zoals in het voorjaar van 2000 in Enschede is gebeurd, kan in Nijmegen niet voorkomen: omdat er hier geen professioneel vuurwerk wordt opgeslagen. Voor oudejaars vuurwerk kan het bevoegd gezag garanderen dat de risico's bij brand aanvaardbaar zijn: op basis van de huidige inzichten, de huidige vergunningsvoorwaarden en het huidige toezicht door afdeling Milieu en de Brandweer.

Ook in Nijmegen zijn er echter bedrijven gevestigd met opslag en / of productie van gevaarlijke stoffen. Die leveren een zekere mate van externe risico, met effecten ook buiten het bedrijfsterrein. In Nijmegen komen geen bedrijven voor met risico's in de hoogste categorie, zoals de regeling Preventie Beleid Zware Ongevallen (PBZO) die onderscheidt. (*bijlage III*). Ter bevordering van die veiligheid stelt de overheid regels aan de betrokken bedrijven; deze regels worden ook gecontroleerd.

Bij voortdurende is er sprake van wijzigingen in de bedrijfsvoering: productensamenstelling, productieproces, opslag, transport. De overheidsregelgeving verandert ook voortdurend. Ondanks alle inspanningen op dit vlak, kost het de bevoegde gezagen de grootste moeite om te kunnen volgen.¹ Het resultaat van de inspanningen is dan ook (nog) niet optimaal en vertoont op diverse plekken manco's. Inzet van extra capaciteit zal evenwel tot betere resultaten leiden, zowel bij afd. Milieu als bij de Brandweer. Zowel de Brandweer als de afdeling Milieu trekken eigen conclusies over hun eigen resultaten; tevens doen zij uitspraak over de geleverde kwaliteit.

2. Afdeling Milieu en de brandweer concluderen gezamenlijk dat:

- 2.1. In de pro-actieve fase meer samengewerkt moet worden;
- 2.2. Een gezamenlijk inspectieprogramma moet worden opgesteld voor de BRZO- en de overige bedrijven met een extern risico;
- 2.3. De onderlinge informatievoorziening moet worden versterkt.

3. De brandweer concludeert dat er meer capaciteit beschikbaar moet komen voor:

- 3.1. Een pro-actieve (gericht op het voorkomen van structurele onveiligheid) benadering van risicovolle bedrijven;
- 3.2. Controle en handhaving van het brandveiligheidsniveau

¹ Een sprekend voorbeeld vormt de door het Ministerie van VROM in februari 2001 aangekondigde Vuurwerkbesluit, dat betrekking heeft op zowel professioneel als consumentenvuurwerk.

- 3.3. Het versterken van de planvorming;
- 3.4. De voorbereiding van oriëntatie op de betreffende bedrijven en het houden van samenwerkingsoefeningen;
- 3.5. Het versterken van de operationele informatievoorziening;
- 3.6. Het inrichten en bijhouden van een op de risico's in het verzorgingsgebied gericht archief.

Op basis van onderzoek in het kader van het Project Versterking Brandweer (PVB) is deze capaciteitsproblematiek reeds onderkend. Hierover is destijds gerapporteerd aan het college van B&W; dit project is toegelicht in de commissievergadering Algemene Zaken van 30 november 2000.

4. Afdeling Milieu concludeert dat:

- 4.1. De samenwerking met de provincie en de daarmee verband houdende informatie-uitwisseling moet worden versterkt;
- 4.2. Het vergunningverleningsproces regelmatig onder tijdsdruk staat. Regelmatig vinden binnen de bedrijven met externe risico wijzigingen plaats, die niet snel genoeg zijn ingepast in milieuvergunningen. Een zgn. "vergunning op hoofdzaak" biedt hierbij zeker geen oplossing.
- 4.3. De handhaving van de milieuvergunningen zou strakker moeten worden aangestuurd dan op dit moment de praktijk. Met name bij bedrijven met de hoogste risico's voor milieu en externe veiligheid dient de handhaving strak te worden georganiseerd.
Voor deze handhaving moet adequate personele capaciteit beschikbaar zijn: qua hoeveelheid en qua kennis en ervaring.
- 4.4. Wanneer bedrijven zich bevinden in een fase, waarbij vigerende milieuvergunningen worden herzien, dient de integrale handhaving desondanks toch plaats te vinden.

Extra aandacht voor veiligheid als gevolg van bedrijfsactiviteiten vraagt om meer professionele overheids capaciteit. De Brandweer schat deze extra capaciteit op 3.000 uur. Hiervan is 1650 uur eenmalig en bedoeld om de huidige situatie op het noodzakelijke peil te brengen. De overige 1.350 uur is echter jaarlijks structureel nodig. Dit aantal uren is opgenomen in het nog door de Raad goed te keuren Invoeringsplan Project Versterking Brandweer. De Commissie Algemene Zaken is over het Project Versterking Brandweer in november 2000 al wel geïnformeerd.

Afdeling Milieu heeft ter voorbereiding van deze extra aandacht eenmalig NLG 31.500,- nodig. Het plan is om deze kosten te dekken vanuit het Milieustimuleringsfonds. Structureel heeft deze afdeling NLG 75.000,- extra nodig (formatie en opleiding). Eerder was deze raming reeds als p.m.-post opgenomen in de nota Milieu in Beeld. Deze nota is door de Raad goedgekeurd op 7 maart 2001. De dekking van deze structurele kostenuitzetting wordt ingebracht bij de integrale afweging in het kader van de Voorjaarsnota / Perspectiefnota in juni 2001.

Tenslotte:

Deze nota bevat informatie over bedrijven, waarin gevaarlijke stoffen worden geproduceerd of worden verwerkt of worden opgeslagen: opslag en verwerking. Er kleven echter ook risico's aan het vervoer van gevaarlijke stoffen door Nijmegen: over de weg, over het spoor of over het water. Hierover gaat deze nota niet. Hierover bestaat op dit moment ook nauwelijks voldoende inzicht: nagenoeg onbekend zijn de risico's die met name het vervoer van gevaarlijke stoffen met zich meebrengt. In zijn algemeenheid blijken gemeenten dikwijls geen instrumenten te hebben om het vervoer van gevaarlijke stoffen te beperken. Dit staat op gespannen voet met het volgende. Hoewel gemeenten beperkt inzicht hebben in deze risico's en geen instrument hebben om transporten te reguleren, wordt wel van gemeenten verwacht dat zij over een actueel rampenplan beschikken, ingeval er onverhoopt een calamiteit plaats vindt. Sinds zeer recent heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer én de minister van Binnenlandse Zaken verzocht inzicht te geven over dergelijk transport, inclusief de daarbij behorende risico's en de wijze van controle en handhaving. In een later stadium zal afdeling Milieu over deze problematiek rapporteren. Ook zal afdeling Milieu op een later tijdstip rapporteren wanneer van rijkswege meer duidelijkheid bestaat inzake het nieuwe vuurwerkbesluit. De huidige voorstellen ontvangen van alle kanten veel kritiek. Het is op dit moment niet duidelijk of deze kritiek tot bijstelling van beleid zal leiden.

Deze nota beschrijft de veiligheids situatie van individuele bedrijven. Het risico-effect is niet in beeld gebracht wanneer in meerdere bedrijven tegelijkertijd sprake zou zijn van een calamiteits situatie: het zgn. domino-effect. Deze problematiek is bijzonder complex. De provincie Gelderland heeft aangekondigd dat zij wil trachten hierover eind 2001 te rapporteren.

Gemeente Nijmegen,
Brandweer Nijmegen en Directie Grondgebied, afd. Milieu

1. INLEIDING

Naar aanleiding van de vuurwerkrampe in Enschede heeft de Raad de vraag gesteld of een dergelijke ramp zich ook in de gemeente Nijmegen kan voordoen. Het antwoord op die vraag is nee. In Nijmegen wordt geen professioneel vuurwerk opgeslagen. Wel is het zo dat in Nijmegen kleinere opslagplaatsen voor consumenten (oudjaars) vuurwerk zijn. Op basis van de huidige inzichten, de gestelde vergunningsvoorwaarden en het daarop georganiseerde toezicht door brandweer en milieu kan het bevoegd gezag garanderen dat de risico's hiervan bij brand aanvaardbaar zijn. Op deze vuurwerkopslagplaatsen wordt later teruggekomen.

Uiteraard werken ook in de gemeente Nijmegen bedrijven met gevaarlijke stoffen. Daardoor bestaat een zekere mate van extern risico met kans op effecten buiten het bedrijfsterrein. Het zal duidelijk zijn dat voor dit soort bedrijven regels gelden die in het kader van o.a. de milieuwetgeving, de Wet ruimtelijke ordening (zoning) en de Arbeidsomstandighedenwet zijn vastgesteld. Deze regels worden onder andere gehanteerd bij de verlening van (milieu-)vergunningen. Ook wordt de naleving van deze regels, die door middel van vergunningvoorwaarden worden opgelegd, gecontroleerd in het kader van de handhaving van de milieuwetgeving door de gemeente Nijmegen of provincie Gelderland én door de brandweer.

Bedoelde regels hebben de doelstelling het (externe) risico van bedrijven zo klein mogelijk te houden. Het toepassen van met name technische, maar ook organisatorische preventieve maatregelen is gericht op het voorkomen van ongevallen en / of het beperken van de effecten. Maatregelen worden bij voorkeur aan de bron getroffen. Bijvoorbeeld: een brandveilige opslag van brandgevaarlijke stoffen is een maatregel gericht op de bron. Het houden van afstand tot een risicovol bedrijf (zoning) is een voorbeeld van een effectgerichte maatregel. Een dergelijke maatregel kan vastgelegd worden in het bestemmingsplan. Externe veiligheid heeft daarom ook raakvlakken met het ruimtelijk ordeningsbeleid.

Het toepassen van de geldende wettelijke normen en regelingen leidt er toe dat de risico's voor de (woon)omgeving ten gevolge van incidenten op dit soort bedrijven maatschappelijk aanvaardbaar zijn. Mogelijke risicovolle effecten kunnen zich pas dan voordoen indien alle genomen preventieve maatregelen gelijktijdig falen. De kwaliteit van de te hanteren regelgeving is evenwel van dien aard dat de kans op het gelijktijdig falen van preventieve maatregelen klein is. Uiteraard ligt hierbij een zware verantwoordelijkheid bij de betrokken exploitanten. Onvoldoende inzet op het punt van controle en handhaving en de hanteerbaarheid van de regelgeving maken het tot een kwetsbaar systeem.

Tenslotte

Een samenleving zonder risicovolle activiteiten is niet denkbaar. Door risicovolle activiteiten nauwlettend te volgen en in te bedden in risicobeperkend beleid en wetgeving ontstaat een omgevingskwaliteit die voldoet aan de maatschappelijk gewenste waarden.

Het was onvermijdelijk dat in deze notitie veel en soms erg ingewikkelde afkortingen moesten worden gebruikt. In enkele gevallen staan die nader toegelicht als voetnoot. In alle gevallen wordt verwezen naar Bijlage I: een uitleg van begrippen en gebruikte afkortingen.

2. BELEIDSMATIGE BENADERING VAN BEDRIJVEN MET EXTERNE RISICO'S

2.1. Beleid van de Rijksoverheid

Als bijlage van het Nationaal Milieubeleidsplan 3 (NMP3) verschijnt de notitie 'Omgaan met risico's'. Deze notitie maakt de contouren zichtbaar van het externe veiligheidsbeleid. Er worden normen gesteld waaraan risico's van gevaarlijke activiteiten getoetst worden. Deze normen zijn gebaseerd op de kans van overlijden van personen (zie *bijlage II*).

2.2 Beleid van de (regionale) brandweer

Het beleid van de regionale brandweer is er op gericht de kwaliteit van de bestrijding van (grote) incidenten te optimaliseren. Een andere belangrijke taak is de preventie dat het zo ver komt. Op grond hiervan is de laatste jaren flink geïnvesteerd in opleiding en oefening en het realiseren van rampbestrijdingsplannen. Op dit terrein zijn inmiddels hechte samenwerkingsverbanden opgebouwd met zowel de partners in de hulpverlening (politie en ambulancedienst) alsook met de bij de rampbestrijding betrokken gemeentelijke diensten.

In het kader van het Project Versterking Brandweer (PVB) is onderkend dat meer capaciteit beschikbaar moet komen voor planvorming, gericht op bedrijven (waaronder ook de risicovolle) en instellingen. Ook is in het kader van het PVB vastgesteld dat meer capaciteit beschikbaar moet komen voor controle en handhaving. In paragraaf 4 worden deze eerder getrokken conclusies ter zake bevestigd. Over de capaciteitsproblematiek van de brandweer is in het kader van het PVB reeds eerder aan het College van Burgemeester en Wethouders gerapporteerd. Dit plan is toegelicht in de commissievergadering Algemene Zaken van 30 november 2000.

2.3 Beleid van de gemeentelijke afdeling milieu

In het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) is de verplichting opgenomen een inspectieprogramma op te stellen. De betrokken handhavers krachtens de Wet milieubeheer, de Arbo-wet en de Wet rampen en zware ongevallen moeten controleren of het betrokken bedrijf passende maatregelen heeft genomen om zware ongevallen te voorkomen. Ook wordt gecontroleerd of het de voorzieningen bezit om de gevolgen van zware ongevallen te beperken en of de verstrekte gegevens kloppen met de werkelijkheid.

De gemeente Nijmegen (afdeling Milieu) zal - als bevoegde gezag - voor een zestal bedrijven in Nijmegen een dergelijk inspectieprogramma moeten opstellen. Dit zal in de eerste helft van 2001 gebeuren.

Omdat de meeste BRZO-bedrijven in Nijmegen bedrijven zijn, die in de zwaarste milieucategorie vallen: de categorie 4 - bedrijven, zullen deze bedrijven in principe twee keer per jaar worden geïnspecteerd. Deze handhavingfrequentie geeft het Ministerie van VROM als minimum (VOGM-regeling). Een van die inspecties dient samen met de Arbeidsinspectie en de Brandweer te geschieden.

Voor categorie 3 - bedrijven gaat het om een controle van eens in de drie jaar. De Raad heeft in 1998 besloten om deze frequentie te verdubbelen tot eens in de ander half jaar.

2.4 Beleid van de provinciale afdeling milieu

Voor de provincie geldt als bevoegd gezag dezelfde taak als voor de gemeente Nijmegen; zie paragraaf 2.3. In Nijmegen gaat het daarbij om één bedrijf, waarbij de provincie bevoegd gezag is (Philips Semiconductors). De handhavingfrequentie bij categorie 4 bedrijven is twee keer per jaar.

De Provincie heeft aangekondigd tegen het eind van 2001 te komen met een notitie, die betrekking heeft op de externe risico's bij bedrijven in geval van situaties, waarbij effecten elkaar versterken (domino-effect). Aan deze rapportage zal beleid worden gekoppeld.

3. SAMENSTELLING VAN DE LIJST

3.1. Wat zijn bedrijven met externe risico's?

Veiligheid is een subjectief begrip. De individuele beleving van dit begrip is voornamelijk gebaseerd op de eigen perceptie. De mate van veiligheid is dan ook niet ondubbelzinnig vast te leggen. Als basis voor het externe veiligheidsbeleid is gekozen voor een begrip dat wél getalsmatig is vast te stellen, namelijk het begrip risico (zie *bijlage II*).

Het gaat in deze rapportage over bedrijven met externe risico's. De interne risico's komen niet aan de orde: dit zijn bijvoorbeeld de kans op bedrijfsongevallen tijdens het productieproces of de mogelijke gevolgen voor dienstwoningen op het bedrijfsterrein.

De risicobenadering vormt de grondslag voor externe veiligheid. Het externe veiligheidsbeleid is erop gericht de omwonenden rond risicovolle activiteiten zoveel mogelijk tegen ongevallen te beschermen. Duidelijk zal zijn dat bij het opstellen van de lijst (zie *bijlage IV*) van bedrijven met externe risico's in de gemeente Nijmegen niet anders dan objectieve criteria kunnen worden gehanteerd. De criteria zijn gebaseerd op de risico's ten gevolge van de aanwezigheid op dit soort bedrijven van grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen.

De lijst kent de volgende indeling:

1. BRZO-bedrijven²
2. Bedrijven met grote ammoniak-koelinstallaties
3. LPG-tankstations
4. Verkooppunten consumenten vuurwerk
5. Overige bedrijven met een risico voor de omgeving

De complete lijst met bedrijven en bijbehorende informatie is ondergebracht in de *bijlage IV*. Per bedrijf is aangegeven wanneer handhavingactiviteiten hebben plaatsgevonden. Tevens is aangegeven welke (bestrijdings-) plannen de brandweer heeft gemaakt, al dan niet in samenwerking met de politie en de ambulancedienst. Bij het samenstellen van de lijst zijn de hierna volgende criteria gehanteerd.

3.2. BRZO-bedrijven

3.2.1 Gehanteerd criterium

Dit betreft de bedrijven waarop het "Besluit risico's zware ongevallen 1999" (Brzo 1999) van toepassing is.

Met het in werking treden van dit Besluit is het grootste deel van de Europese Seveso II-richtlijn vastgelegd in de Nederlandse wetgeving. Voor meer uitgebreide informatie over het Brzo 1999 wordt verwezen naar de bijgaande brochure "Taken van de overheid bij de uitvoering van de Seveso II-richtlijn" (*bijlage III*).

In het Brzo 1999 zijn drempelwaarden opgenomen voor aanwezige hoeveelheden gevaarlijke stoffen. Het Brzo 1999 kent een hoge en een lage drempelwaarde. Een bedrijf dat onder de lage drempelwaarde blijft valt niet onder het Brzo 1999. Op dit type bedrijven is de reguliere regelgeving van toepassing, die ook op de (externe) veiligheid betrekking heeft.

Overschrijdt een bedrijf de lage drempelwaarde voor één of meer gevaarlijke stoffen uit de bij het Brzo 1999 behorende lijst, dan valt het onder het Brzo 1999. Een dergelijk bedrijf moet een beleid ontwikkelen om zware ongevallen te voorkomen. Dit beleid wordt aangeduid als het preventiebeleid zware ongevallen (PBZO)³. Het PBZO-beleid moet zijn vastgelegd in een document dat de overheid kan opvragen. In het PBZO-document dienen de beginselen van het preventiebeleid te zijn opgenomen, die het belang benadrukken van:

- het voorkomen van zware ongevallen;
- het zorg dragen voor de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de mens zowel binnen als buiten het bedrijf;
- het beschermen van de kwaliteit van het milieu.

Bedrijven moeten kunnen aantonen dat een preventiebeleid voor zware ongevallen wordt gevoerd. Voor de uitvoering van het preventiebeleid moet een veiligheidsbeheerssysteem (VBS) zijn ingevoerd.

² BRZO: Besluit Risico's Zware Ongevallen

³ PBZO: Preventie Beleid Zware Ongevallen

Binnen de gemeente Nijmegen zijn zeven bedrijven aanwezig die de lage drempelwaarde overschrijden. Voor de namen en adressen van deze bedrijven wordt verwezen naar *bijlage IV deel 1*. Deze bijlage bevat per bedrijf informatie over de aard van het bedrijf, de handhaving van de verstrekte vergunningen en de preparatie van de parate hulpverlenende diensten.

Overschrijdt een bedrijf ook de hoge drempelwaarde voor één of meer gevaarlijke stoffen dan moet het betreffende bedrijf, naast het preventiebeleid zware ongevallen (PBZO), een veiligheidsrapport opstellen en dat laten beoordelen door het bevoegd gezag, de Arbeidsinspectie en de Brandweer. In het veiligheidsrapport moet het bedrijf aantonen dat het de risico's goed beheerst. Het veiligheidsrapport geeft bovendien informatie die nodig is voor de voorbereiding van de rampbestrijding. Voor bedrijven die de hoge drempelwaarde overschrijden moet de overheid een rampbestrijdingsplan opstellen.

Binnen de gemeente Nijmegen bevinden zich geen bedrijven die de hoge drempelwaarde van het Brzo 1999 overschrijden.

3.2.2 Vereiste gezamenlijke handhaving

Eén van de kernpunten van het Brzo 1999 is de één-loketgedachte. De activiteiten van de verschillende betrokken overheden moeten worden gecoördineerd. Zo stelt het bevoegd gezag krachtens de Wet milieubeheer in overeenstemming met de Arbeidsinspectie en de Brandweer ter beoordeling van het veiligheidsbeheerssysteem een planmatig en systematisch inspectieprogramma vast. De betrokken toezichthouders moeten controleren

- of het bedrijf passende maatregelen heeft genomen om zware ongevallen te voorkomen,
- of het bedrijf de voorzieningen heeft om de gevolgen van zware ongevallen te beperken en
- of het bedrijf de gegevens verstrekt die kloppen met de werkelijkheid.

De inspecties zullen in principe gezamenlijk door de bevoegde gezagen en de Brandweer worden uitgevoerd. Afhankelijk van het te inspecteren onderdeel van het bedrijf of van de invalshoek van de betreffende inspectie, zal het voortouw liggen bij één van de handhavers. Bedoeld inspectieprogramma moet worden vastgesteld en in uitvoering genomen worden. Afd. Milieu maakt dit inspectieprogramma medio 2001.

In de meeste gevallen wordt een handavingsbezoek tevoren aangekondigd. De mogelijkheid om onaangekondigd een handavingsbezoek te brengen blijft echter ook tot de mogelijkheden behoren.

3.2.3 Vereiste handhaving krachtens de Wet milieubeheer

Omdat de BRZO - bedrijven ingedeeld zijn in milieucategorie 4 (zwaarste milieucategorie), worden de bedrijven in beginsel 2 maal per jaar krachtens de Wet milieubeheer geïnspecteerd. Hierbij vindt één gezamenlijke inspectieplaats, in samenwerking met de Arbeidsinspectie en de Brandweer, en wel aan de hand van het inspectieprogramma in het kader van het Brzo 1999.

3.2.4 Noodzakelijke handhaving brandveiligheid

De BRZO - bedrijven moeten naast de gezamenlijke jaarlijkse inspectie nog minstens één maal per jaar worden gecontroleerd door de Brandweer op het brandveilig gebruik van de inrichting.

Bij een goede afstemming tussen afdeling Milieu en de Brandweer kan dit leiden tot één controlebezoek door de overheid eens per 4 maanden. Een andere variant is dat de controles gezamenlijk worden uitgevoerd; dat betekent een controlebezoek aan dergelijke bedrijven eens per 6 maand.

Kortom: bij een goede interne afstemming worden BRZO-bedrijven drie keer, en wel om de 4 maanden bezocht: 1 x gezamenlijk; 1 x Brandweer afzonderlijk en 1 x afdeling Milieu afzonderlijk

3.2.5 Noodzakelijke preparatie

De Brandweer heeft vastgesteld dat - gelet op de aard van de Brzo 1999 bedrijven - de planvorming moet worden versterkt door het opstellen van zogenaamde "incidentbestrijdingsplannen". Deze plannen moeten voor alle zes betrokken bedrijven nog gemaakt worden. De Brandweer neemt hiertoe het initiatief.

De Brandweer acht het noodzakelijk alle bevelvoerenden van de Brandweer jaarlijks een op de risico's gerichte rondleiding op de Brzo 1999 bedrijven te geven. Ook acht de Brandweer het noodzakelijk dat eens in de drie jaar een praktische oefening op de Brzo 1999 bedrijven gehouden wordt waarbij de Brandweer (mogelijk gezamenlijk met de ambulancedienst en de politie) samenwerkt met de bedrijfshulpverlening-organisatie (BHV) van het betrokken bedrijf.

3.3 Bedrijven met grote ammoniak-koelinstallaties

3.3.1. Gehanteerd criterium

Ammoniak is een kleurloos, giftig gas. Het risico van een ammoniak-koelinstallatie voor personen in de omgeving wordt veroorzaakt door het vrijkomen van ammoniak, bijvoorbeeld als gevolg van een lekkage of breuk van een leiding. In dat geval vormt zich een ammoniakwolk, die zich onder invloed van de weersomstandigheden verspreidt met de wind. De toxiciteit van de gaswolk wordt bepaald door de concentratie en de duur.

De lijst bevat bedrijven waarin meer dan 1000 kg ammoniak aanwezig is. Het betreft binnen de gemeente Nijmegen een drietal bedrijven. Voor de namen en adressen van deze bedrijven wordt verwezen naar de bijlage IV,(deel 2).

3.3.2. Vereiste handhaving krachtens de Wet milieubeheer

Deze categorie bedrijven is over het algemeen ingedeeld in milieucategorie 4 (zwaarste milieucategorie) en worden daarom in beginsel 2 maal per jaar krachtens de Wet milieubeheer geïnspecteerd.

3.3.3. Noodzakelijke handhaving brandveiligheid

Ook deze bedrijven moeten jaarlijks gecontroleerd worden op het brandveilig gebruik. Ammoniakinstallaties zijn gevoelig voor brand binnen de inrichting zelf. Daarom dient de kans op het ontstaan van brand tot een minimum worden terug gebracht.

3.3.4 Noodzakelijke preparatie

De Brandweer heeft vastgesteld dat gelet op de aard van deze bedrijven per bedrijf een incidentbestrijdingsplan beschikbaar moet zijn.

De Brandweer acht het noodzakelijk alle bevelvoerenden van de Brandweer eens in de 3 jaar een op de risico's gerichte rondleiding over deze bedrijven te geven. Zij acht het ook noodzakelijk dat eens in de drie jaar een praktische oefening op deze bedrijven gehouden wordt waarbij de brandweer samenwerkt met de (BHV-) organisatie van het betrokken bedrijf.

3.4 LPG-tankstations

3.4.1 Gehanteerd criterium

Het gaat hierbij om LPG tankstations voor het wegverkeer en de propaan/butaan opslag-/vulstations waarin meer dan 5.000 liter in bulk aanwezig is.

Het betreft binnen de gemeente Nijmegen een veertiental bedrijven. Voor de namen en adressen van deze bedrijven wordt verwezen naar de bijlage IV,(deel 3).

Zoals aangegeven in de bijlage II 'Wettelijke regelingen t.b.v. risicobeheersing' gelden voor sommige bedrijven, waarbij externe veiligheid in het geding is, algemene regels of generieke regelingen om risico's te beperken of ongevallen te voorkomen. Het gaat dan om algemene maatregelen van bestuur (voor veel voorkomende standaard situaties) en beleidsregels.

De AMvB 'Besluit LPG-tankstations milieubeheer' bevat algemene voorschriften om risico's van LPG-tankstations te voorkomen dan wel te beperken.

Het 'Besluit LPG-tankstations milieubeheer' is van toepassing op alle LPG-tankstations en bevat zowel technische (bron)maatregelen als aan te houden afstanden tot kwetsbare bestemmingen.

3.4.2 Vereiste handhaving krachtens de Wet milieubeheer

Het betreft stationaire installaties waarbij nagenoeg geen wijzigingen in de installatie plaatsvinden. De controlefrequentie is derhalve gefixeerd op één maal per twee jaar.

3.4.3 Noodzakelijke handhaving brandveiligheid

De brandweer dient alle LPG-tankstations voor het wegverkeer en de propaan/butaan opslag-/vulstations eens per jaar op brandveiligheid te controleren.

3.4.4 Noodzakelijke preparatie

Incidenten met LPG, butaan of propaan kunnen brand- en explosiegevaar opleveren, waarvan de mogelijke effecten zich over grotere afstanden kunnen manifesteren. Voor de meeste van dit soort bedrijven moeten dan

ook rampbestrijdingsplannen worden opgesteld. Bepalend hierbij zijn de uitkomsten van de provinciale SIRA-rapportage⁴ uit 1996. De SIRA-rapportage doet verslag van in 1996, in opdracht van de provincie Gelderland, uitgevoerde inventarisaties en evaluaties van risico-opleverende activiteiten met gevaarlijke stoffen in de provincie Gelderland. Medio 2001 wordt de SIRA-rapportage 1996 geactualiseerd. De noodzaak voor het opstellen van een rampbestrijdingsplan is afhankelijk van de ligging van een station t.o.v. de omliggende bebouwing en de hoeveelheid gas die op het station zelf aanwezig kan zijn.

De Brandweer heeft per bedrijf aangegeven of op basis van de SIRA-rapportage 1996 een rampenbestrijdingsplan noodzakelijk wordt geacht of moet worden overwogen. Ook heeft zij aangegeven voor welke LPG-stations rampenbestrijdingsplannen aanwezig zijn. Tevens is aan de gehele groep bedrijven informatie verstrekt over de handhaving van de verstrekte vergunningen. Voor die bedrijven, waarvoor op basis van de SIRA-rapportage 1996 de noodzaak van een rampbestrijdingsplan niet noodzakelijk werd geacht, dienen naar de mening van de Brandweer evenwel incidentbestrijdingsplannen te worden opgesteld

De Brandweer acht het noodzakelijk dat voor ieder niveau binnen de Brandweer jaarlijks het scenario LPG-incident een keer geoefend wordt.

3.5. Verkooppunten voor consumenten vuurwerk

3.5.1 Gehanteerd criterium

Binnen de gemeente Nijmegen wordt **geen professioneel** vuurwerk opgeslagen. Wel kan dit type vuurwerk in relatief kleine hoeveelheden gedurende een aantal uren aanwezig zijn op een plaats waar een daartoe gerechtigd bedrijf via een ontheffing een vuurwerk mag afsteken. (b.v. millennium vuurwerk, vierdaagse- en bedrijfsfeesten, slaan eerste paal etc.). Voor de ontheffingsverlening bereidt de afdeling Openbare Ruimte (DGG) op dit moment nieuw en met name strakker gereguleerd beleid voor. Dit laatste houdt verband met onder meer bij opslag van vuurwerk optredende risico's.

In Nijmegen wordt wel vuurwerk opgeslagen ten behoeve van de zogenaamde eindejaarsverkoop. Dit betreft het zogenaamde klein- of consumenten vuurwerk, dat echter totaal niet is te vergelijken met het professioneel vuurwerk. Het verschil zit met name in de verhouding tussen het aanwezige kruit en de verpakings- en ballast materialen. Aan kruit (zwart poeder) mag maximaal 200 gram per eenheid aanwezig zijn. Een dergelijke stuk vuurwerk weegt dan tenminste 2 kg. De consumenten verpakkingen zijn zodanig veilig dat een aangestoken bunker-/kluisinhoud gedoseerd ontbrandt en op deze wijze urenlang bezig is te verbranden. Een ontploffing in een of twee keer, als vertoond in de films over Enschede, is met dit vuurwerk niet mogelijk.

Het onderscheid tussen een opslag en verkoop welke geschiedt via een milieuvergunning dan wel via een algemene maatregel van bestuur (thans nog het Besluit opslag vuurwerk milieubeheer, in de toekomst waarschijnlijk het Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer) betreft met name de hoeveelheid opgeslagen vuurwerk. De algemene maatregel van bestuur staat een opslag van maximaal 1.000 kg toe onder voorwaarden. Deze hoeveelheid wordt door de meeste verkopers overigens niet gehaald. De vergunningplichtige bedrijven mogen veelal beduidend meer opslaan. In Nijmegen is het maximum thans 6.500 kg. Deze vergunningen worden verleend onder advies van de Koninklijke Landmacht, directie Materieel; is toegesneden op het bedrijf en zijn situatie, met name de ligging ten opzichte van panden van derden.

In de loop van 2001 zal naar alle waarschijnlijkheid het nieuwe Vuurwerkbesluit van kracht worden. Tegen de inhoud van dit besluit is tot nu toe fel geprotesteerd. Het VNG-magazine van 9 februari 2001 spreekt van onbegrip, boosheid en contraproductief. In zijn algemeenheid zouden de vergunningverlening en handhaving omtrent vuurwerk geheel in handen komen van de provincies, ook bij kleine hoeveelheden. Ook zou er binnen een straal van 20 meter van bebouwing geen consumentenvuurwerk meer mogen worden opgeslagen. De vrees bestaat dat daarmee de vuurwerkverkoop regelrecht in het illegale circuit terecht komt. De haalbaarheid van dit voorstel staat op dit moment dan ook zwaar ter discussie.

Binnen de gemeente Nijmegen bevinden zich 25 verkooppunten voor consumenten vuurwerk. Voor de namen en adressen van de bedrijven wordt verwezen naar de bijlage IV, (deel 4).

⁴ SIRA: Systeem Inventarisatie Risicodragende Activiteiten in Gelderland

3.5.2 Vereiste handhaving krachtens de Wet milieubeheer

De vuurwerkverkooppunten worden ieder jaar preventief gecontroleerd door medewerkers van afd. Milieu, in samenwerking met een specialist van de afdeling Openbare Veiligheid van de Regionale Brandweer. Pas wanneer deze controles naar wens zijn verlopen, kan een ondernemer vuurwerk voor de drie verkoopdagen in december opslaan.

3.5.3 Noodzakelijke handhaving brandveiligheid

Ieder jaar kent een deadline waarop nieuwe en bestaande verkooppunten zich kunnen aanmelden voor de eindejaarsverkoop. Zodra het aantal verkooppunten definitief is vastgesteld vindt - in samenwerking met afd. Milieu - direct daarna een eerste controle plaats naar de technische staat van de opslag- en verkooppunten. Voorzieningen ter verbetering worden zo nodig opgelegd en nagecontroleerd. Tijdens de drie verkoopdagen, eind december, wordt elk verkooppunt tenminste één maal per dag gecontroleerd op handhaving van de voorwaarden. Deze controles hebben in het verleden enkele malen plaatsgevonden samen met de afdeling Bijzondere Wetten van de Regio Politie en de afdeling Milieu.

3.5.4 Noodzakelijke preparatie

In de maand december van ieder jaar dienen de verkooppunten schriftelijk bekend te worden gemaakt. In dit kader krijgen de bevelvoerenden van de brandweer een actuele lijst met daarop de verkooppunten. In 2000 is tevens een inzetprotocol uitgereikt aan de repressieve leidinggevenden van de Brandweer.

3.6. Overige bedrijven met een risico voor omgeving

3.6.1 Gehanteerd criterium

Het gaat hierbij om bedrijven die niet onder het Brzo 1999 vallen maar die bij het gelijktijdig falen van alle preventieve voorzieningen toch een zeker risico voor de omgeving kunnen vormen.

Het gaat om bedrijven die door de aard en/of hoeveelheid van de aanwezige gevaarlijke stoffen bij incidenten, met name brand, ernstig (acuut) gevaar voor de gezondheid van de mens binnen of buiten het bedrijf kunnen veroorzaken.

Bij brand ontstaan altijd verbrandingsproducten, meestal zichtbaar in de vorm van rook. Deze verbrandingsproducten zijn bij bepaalde concentraties (acuut, zoals bijvoorbeeld koolmonoxide) schadelijk voor de gezondheid.

Bijvoorbeeld bij de verbranding van PVC is zoutzuur een bepalende factor voor de schadelijkheid van de hierbij vrijkomende rook. Bedrijven, die grotere hoeveelheden van dit soort stoffen voorhanden hebben, zijn in deze groep ingedeeld.

Dit risico is overigens aanwezig bij alle branden (groot en klein) die zich in Nijmegen bij bedrijven en in woningen kunnen voordoen.

Het betreft binnen de gemeente Nijmegen een vijftal bedrijven. Voor de namen en adressen van deze bedrijven wordt verwezen naar de bijlage IV, (deel 5).

3.6.2 Vereiste handhaving krachtens de Wet milieubeheer

Deze categorie bedrijven is ingedeeld in milieucategorie 4 (zwaarste milieucategorie). Krachtens de Wet milieubeheer vindt daarom in beginsel twee maal per jaar een inspectie plaats. In een enkele geval is er sprake van een Categorie 3 bedrijf. In dat geval zal - op grond van Raadbesluit uit 1998 - gehandhaafd worden met een frequentie van eens in de ander half jaar.

3.6.3 Noodzakelijke handhaving brandveiligheid

Deze bedrijven moeten tenminste één maal per jaar worden gecontroleerd op het brandveilig gebruik.

3.6.4 Noodzakelijke preparatie

De Brandweer stelt vast dat - gelet op de aard van deze bedrijven - de planvorming moet worden versterkt door het opstellen van zogenaamde incidentbestrijdingsplannen. Deze plannen moeten voor alle betrokken bedrijven nog gemaakt worden.

De Brandweer acht het noodzakelijk alle bevelvoerenden van de Brandweer jaarlijks een op de risico's gerichte rondleiding op deze bedrijven te geven. Ook wordt het noodzakelijk geacht om eens in de drie jaar een praktische oefening op deze categorie bedrijven te houden en daarbij samen te werken (mogelijk gezamenlijk met de ambulancedienst en de politie) met de (BHV-)organisatie van het betrokken bedrijf.

4. Knelpunten zorgplicht gemeente Nijmegen inzake risicovolle bedrijven

De gemeente Nijmegen is verantwoordelijk voor de veiligheid van de inwoners en het milieu binnen de gemeente.

In paragraaf 3 is per categorie bedrijven aangegeven welke controle- en handhavingstaken vereist zijn dan wel noodzakelijk moeten worden geacht. Ook is de op de aard van de betrokken bedrijven noodzakelijke preparatie brandweer/parate diensten (planvorming en opleiding en oefening) in beeld gebracht. In de bij deze paragraaf behorende bijlage IV “ Informatie over bedrijven met externe risico's” is de huidige uitvoeringspraktijk ter zake aangegeven. Mede gelet op de vergelijking van hetgeen noodzakelijk is (paragraaf 3) en het niveau van de huidige uitvoeringspraktijk (*bijlage IV*), onderkennen de afdeling Milieu en de Brandweer gezamenlijk en ieder voor zich de volgende zwakke plekken.

4.1. Samenwerking Milieu (provincie en gemeente) en Brandweer

1. De afdeling milieu (provincie en gemeente) en de brandweer werken in de pro-actieve fase nauwelijks samen.
2. Zoals hiervoor in paragraaf 3 is aangegeven moet voor de BRZO 1999 bedrijven een inspectieprogramma worden opgesteld en uitgevoerd. Hierbij dienen arbeidsinspectie, milieu en brandweer gezamenlijk op te trekken. Een dergelijk inspectieprogramma moet worden opgesteld, vastgesteld en uitgevoerd. Afdeling Milieu neemt hiertoe in de tweede helft van 2000 het initiatief voor de bedrijven vallend onder het bevoegd gezag van de gemeente Nijmegen.
3. In het verlengde hiervan wordt het noodzakelijk geacht om afdeling Milieu en de Brandweer jaarlijks een gezamenlijke inspectie te laten uitvoeren bij de als risicovol ingedeelde bedrijven. Het gezamenlijk controleren leidt tot
 - verbetering van de kwaliteit van de handhaving,
 - vermindering van de belasting van de betrokken bedrijven en
 - versterkt daarmee het profiel van de gemeente Nijmegen.
 Tijdens deze gezamenlijke inspecties dienen naar de mening van afd. Milieu en de Brandweer de volgende punten te worden gecontroleerd:
 - a. praktische situatie met betrekking tot verleende vergunningen;
 - b. kwaliteit bedrijfshulpverleningsorganisatie;
 - c. kwaliteit noodzakelijke planvorming parate hulpverlenende diensten.
 Een hierop gericht inspectieprogramma moet worden opgesteld, vastgesteld en uitgevoerd. Zoals hierboven is aangegeven, neemt de afdeling Milieu het initiatief hiertoe (voor de bedrijven waar de gemeente Nijmegen het bevoegd gezag is).
4. De informatie-uitwisseling tussen afd. Milieu en Brandweer dient verder te worden verbeterd. Het wordt o.a. noodzakelijk geacht de Brandweer meer te betrekken bij het milieuhandhavingsoverleg. Afdeling Milieu zal hiertoe het initiatief nemen.

4.2. Samenwerking op milieugebied tussen provincie en gemeente

1. Afhankelijk van de aard van een bedrijf is het bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer de provincie Gelderland of de gemeente Nijmegen. Dit aspect wordt hierboven, evenals in hoofdstuk 4, aangegeven. Geconstateerd wordt dat de afdeling Milieu over onvoldoende informatie beschikt inzake de actuele stand van zaken dan wel de risicoaspecten bij de bedrijven met externe risico's voor zover deze onder bevoegd gezag van de provincie Gelderland vallen.
2. Het is noodzakelijk dat de informatie-uitwisseling tussen de provincie en de afdeling Milieu wordt verbeterd. Voorgesteld wordt om met een frequentie van twee maal per jaar informatie uit te wisselen over de stand van zaken, van met name de risicoaspecten, bij de betreffende provinciale bedrijven gelegen binnen de gemeente Nijmegen. De afdeling Milieu zal hiertoe het initiatief nemen.

4.3. Kwaliteit Brandweer

De kwaliteit van de Brandweer, gerelateerd aan de risicovolle objecten, schiet te kort. In de reportages over de verrichte onderzoeken in het kader van het PVB⁵ is deze problematiek reeds eerder onderkend. In dit verband zijn er de volgende tekortkomingen:

1 Pro-actie

Er is geen capaciteit beschikbaar voor een pro-actieve benadering van risicovolle bedrijven in de Gemeente Nijmegen. Ingeschat wordt dat hiervoor jaarlijks 170 uur noodzakelijk is. Bij de bepaling van de totale capaciteit voor de pro-actieve taak van de brandweer voor de gemeente Nijmegen, zoals die is opgenomen in het invoeringsplan PVB, is hiermee rekening gehouden;

2 Controle en handhaving van brandveiligheidsvoorzieningen

Er is onvoldoende capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van het brandweerdeel van de controle en handhaving van de brandveiligheidsvoorzieningen van de risicovolle bedrijven. Ingeschat wordt dat hiervoor jaarlijks 350 uur noodzakelijk is. Bij de bepaling van de totale capaciteit voor de controletaak van de brandweer, zoals die is opgenomen in het invoeringsplan PVB, is hiermee rekening gehouden.

3 Preparatie

Op het terrein van de preparatie van de brandweer in relatie tot de risicovolle objecten gelden de volgende aandachtspunten:

- Er is onvoldoende capaciteit beschikbaar voor het op peil brengen en houden van de noodzakelijk geachte verbetering van de planvorming van de brandweer en die van de drie parate hulpverlenende diensten gezamenlijk. Voor het wegwerken van de bestaande achterstanden op het terrein van de risicovolle bedrijven is eenmalig een capaciteit nodig van 1650 uur. Jaarlijks is voor het actualiseren van de betreffende planvorming een capaciteit nodig van 620 uur. Bij de bepaling van de totale preparatiecapaciteit, zoals die is opgenomen in het invoeringsplan PVB, is hiermee rekening gehouden.
- Er is onvoldoende capaciteit beschikbaar voor het organiseren en begeleiden van de jaarlijkse bezoeken aan bedrijven met externe risico's t.b.v. repressieve leidinggevenden en gericht op de aanwezige risico's en de mogelijke wijzen van optreden. Er is onvoldoende capaciteit beschikbaar voor het kunnen opzetten en begeleiden van de noodzakelijke samenwerkingsoefeningen (brandweer en interne bedrijfshulpverleningsorganisatie van de betrokken bedrijven). Voor de voorbereiding van deze activiteiten is jaarlijks een capaciteit nodig van 230 uur. Dit is exclusief de tijd nodig voor deelname aan bedoelde activiteiten. Dit laatste vraagt in totaal 500 uur. De hiervoor noodzakelijke tijd kan voor een belangrijk deel worden gevonden in de bestaande oefenprogramma's. Bij de bepaling van de totale preparatiecapaciteit, zoals die is opgenomen in het invoeringsplan PVB, is hiermee rekening gehouden.

4 Operationele informatievoorziening

Het wordt noodzakelijk geacht de kwaliteit voor de operationele informatievoorziening te versterken door integratie van de per dienst beschikbare informatie. Door de meldkamers van politie, ambulancedienst en brandweer te gaan co-loceren wordt in de toekomst aan deze voorwaarde voldaan.

5 Algemeen

De kwaliteit van het op de bedoelde bedrijven gerichte archief dient te worden verbeterd. Het ontbreekt op dit punt met name aan voldoende capaciteit voor het maken van besprekingsverslagen. Dit geldt niet alleen voor de bedrijven met externe risico's maar voor alle voor de brandweer relevante bedrijven en instellingen in de stad. Geschat wordt dat voor het op orde brengen van het archief eenmalig een capaciteit noodzakelijk is van 125 uur. Bij de bepaling van de noodzakelijke capaciteit voor de brandweer, zoals die is opgenomen in het invoeringsplan PVB, is hiermee rekening gehouden.

Het Project Versterking Brandweer is toegelicht in de raadscommissie Algemene Zaken op 30 november 2000. Het Invoeringsplan Project Versterking Brandweer is in december 2000 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Regionale Brandweer Nijmegen e.o. Het betreffende invoeringsplan wordt in het voorjaar 2001 aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Het College zal het daarna ter besluitvorming voorleggen aan de Raad.

⁵ PBV: Project Versterking Brandweer

4.4. Kwaliteit afdeling Milieu

De kwaliteit van de afdeling Milieu, gerelateerd aan de risicovolle objecten, schiet op dit moment op de volgende onderdelen tekort:

1. Het BRZO 1999 heeft tot gevolg dat de afdeling Milieu in het kader van de Wet milieubeheer extra taken moet uitvoeren in vergelijking met de tijd ervoor. Dit zijn o.a.:
 - Beoordeling kennisgevingen;
 - Opstellen inspectieprogramma's
 - Uitvoering gezamenlijke inspecties.
 Gemeentelijke overheden hebben hiervoor - in tegenstelling tot provinciale overheden - geen financiële tegemoetkoming ontvangen.
2. Voor de bevordering van de samenwerking tussen de verschillende disciplines en om uitvoering te kunnen geven aan de verschillende verplichtingen en bevoegdheden zijn o.a. vereist;
 - Kennis van (proces) technologie;
 - Kennis van inspectiemethoden van PBZO-plichtige bedrijven.
 Deze kennis is op dit moment onvoldoende aanwezig binnen de afdeling Milieu. Het verdient geen aanbeveling om deze kennis slechts in één persoon te verenigen. De organisatie wordt dan te veel afhankelijk en kwetsbaar.
3. Er is geen capaciteit beschikbaar voor een pro-actieve benadering van bedrijven met externe risico's (boven de reguliere handhavingfrequentie).
4. In z'n algemeenheid worden bedrijven in de milieucategorie 4 (zwaarste milieucategorie) in beginsel twee maal per jaar krachtens de Wet milieubeheer geïnspecteerd. Mede in overleg met de inspectie Milieuhygiëne legt de gemeente Nijmegen dit uit dat een nieuwe integrale controle zes maanden na afsluiting van het voorgaande controletraject [integrale controle plus hercontrole(s)] wordt ingepland. In het verlengde hiervan wordt een onregelmatigheid in de handhavingfrequentie over de voorgaande jaren bij een aantal bedrijven met externe risico's geconstateerd. De redenen hiervoor:
 - Bedrijven bevinden zich in een (dikwijls langlopend) vergunningverleningsproces. In dit stadium is er veelvuldig overleg tussen vergunningverlener en het betreffende bedrijf. Om dit proces zo veel mogelijk te continueren wordt terughoudend met de handhaving omgegaan.
 - Bedrijven kunnen door de aard van hun activiteiten verschuiven van milieucategorie 3 naar milieucategorie 4.
 - Er is onvoldoende bewaking op de voortgang van de ingeplande milieucontroles.
5. De kwaliteit van de aansturing en bewaking van de handhavingfrequentie moet worden verbeterd. Het ontbreekt op dit punt met name aan een doelmatig, dynamisch plannings- en bewakingssysteem. Eind 2000 is besloten tot aanschaf van een dergelijk planningsysteem.

Gelet op bovenstaande punten en de onder 3.1 genoemde samenwerking tussen afd. Milieu en Brandweer heeft de afdeling Milieu op jaarbasis grote behoefte aan extra capaciteit. Deze is als volgt gespecificeerd:

<u>Eenmalig:</u>	1. Beoordelen kennisgeving BRZO voor 6 bedrijven :	42 uur	
	2. Opstellen van gezamenlijke inspectieprogramma's voor 6 BRZO-bedrijven (eenmalig, maar met periodieke actualisatie)	<u>168 uur</u>	
			210 uur
<u>Structureel:</u>	3. Jaarlijks uitvoeren van gezamenlijke inspecties (uitstijgend boven de reguliere handhavingfrequentie) bij de 6 BRZO-bedrijven:	120 uur	
	4. Pro-actieve benadering van met een extern risico (dit betreft 43 bedrijven; à 8 uur per bedrijf)	<u>344 uur</u>	
			<u>460 uur</u>
			670 uur

Voorgesteld wordt om het Milieustimuleringsfonds te benutten voor de financiering van de eenmalige kosten: NLG 31.500,- . Een dergelijk voorstel zou gedaan kunnen worden voor het fonds van 2002. Een andere mogelijkheid is om dit bedrag te dekken uit het voordeel dat in het Milieustimuleringsfonds 2000 is ontstaan (herprogrameerbaar), dan wel uit eventuele meevallers die in de loop van dit jaar mogelijk ontstaan bij de projecten die in 2001 staan gepland.

Jaarlijks zal afdeling Milieu structureel NLG 75.000,- nodig hebben om de bovenbeschreven taken inzake bedrijven met externe risico's naar behoren te vervullen (460 uur + opleiding/training). Het jaarbudget zou met dit bedrag moeten worden uitgebreid. De Raad zal gevraagd worden hierover afzonderlijk te beslissen.

Eveneens moet worden geïnvesteerd in een opleidingstraject om basiskennis en vaardigheden (verder) te ontwikkelen. Op jaarbasis is hiervoor een kostenpost van f 5.000,-- geraamd. Deze kosten zijn opgenomen in bovengenoemd structureel bedrag.

In het jaarverslag van de afdeling Milieu zullen deze posten worden geëvalueerd.

De extra personele behoefte staat als p.m.-post genoemd in de nota 'Milieu in Beeld'. De Raad heeft deze nota vastgesteld in haar vergadering van 7 maart 2001. Bij de behandeling van deze nota is tevens besloten dat capaciteits- en andere financiële consequenties aan de orde komen bij de integrale afweging van voorstellen in het kader van de Voorjaarsnota / Perspectiefnota die in juni 2001 aan de orde is.

RECAPITULATIE CAPACITEITSPROBLEMATIEK:

- | | | | |
|---|------------------------------------|--------------|---|
| o | Brandweer Nijmegen : | 1.650 uur | <u>eenmalig</u> : wegwerken preparatie-achterstand |
| | | 1.350 uur | <u>structureel</u> : 170 uur proactief beleid |
| | | | 350 uur controle en handhaving |
| | | | 600 uur actualisatie planvorming |
| | | | 230 uur voorbereiding bedrijfsbezoeken |
| o | Directie Grondgebied, afd. Milieu | NLG 31.500,- | (210 uur <u>eenmalig</u> ; te dekken door MSF) |
| o | Directie Grondgebied , afd. Milieu | NLG 75.000,- | (460 uur + opleidingskosten <u>structureel</u> :
besluitvorming bij Voorjaarsnota / Perspectiefnota) |

Begrippen en afkortingen

Aanvalsplan	een draaiboek dat voor een gebouw, installatie of bedrijf wordt gemaakt en dat gegevens bevat die voor een veilig en doelmatig optreden van de brandweer, nodig zijn.
AZN	Academisch Ziekenhuis Nijmegen (Radboud)
BHV	bedrijfshulpverlening (interne bedrijfsorganisatie)
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Stb. 1999, 234)
Brzo-inrichting	een inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is
CPR	Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen
CTN	Container Terminal Nijmegen
GGO	Genetisch gemodificeerde organismen
GR	Groepsrisico, de kans per jaar dat in één keer een groep personen risico dodelijk wordt getroffen door een ongeval
Handhaving	het houden van toezicht en/of het opleggen van sancties in het kader van de Wet milieubeheer
Incidentbestrijdingsplan	Een plan voor een inrichting, vastgesteld door het managementoverleg parate diensten, waarin is aangegeven hoe - ingeval van een incident op de inrichting - door de parate diensten gehandeld dient te worden om tot een doelmatige bestrijding van (dreigende) effecten voor de omgeving te komen.
IR	Individueel Risico, de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt risico getroffen door een ongeval als hij zich permanent en onbeschermd op een bepaalde plaats zou bevinden
Inspectie	bedrijfsbezoek door inspectiediensten en toezichthouders met als doel ter plaatse te controleren of wordt voldaan aan de verplichtingen uit de relevante wet- en regelgeving
Inspectie-	planmatig en systematisch onderzoek van de in de programma inrichting gebruikte systemen van technische, organisatorische en bedrijfskundige aard
KUN	Katholieke Universiteit Nijmegen
1 % - letaliteitsgrens	De grens waarbij 1% van het totaal aantal personen in het inventarisatiegebied overlijdt bij een ongeval. Dit is ter bepaling van het groepsrisico de afstand tot waar het aantal personen per ha moet worden geïnventariseerd.
PBZO	Preventie Beleid Zware Ongevallen
PBZO-document	document waarin het door de inrichting gevoerde beleid ter voorkoming van zware ongevallen is vastgelegd, rekening houdend met de aanwezigheid en de omvang van de risico's
PVB	Project Versterking Brandweer
QRA	Kwantitatieve Risico Analyse: een methode om risico's in de omgeving van mogelijk risico-opleverende inrichtingen berekenen

Rampbestrijdings plan	een plan voor een inrichting, vastgesteld door de burgemeester, met het geheel van te treffen maatregelen in geval van een ramp of een zwaar ongeval
Rampenplan	een organisatieplan waarin is aangegeven hoe ingeval van een ramp, of een dreigende ramp gehandeld dient te worden om tot een doelmatige bestrijding van de ramp en de gevolgen daarvan te komen
Risico	de waarschijnlijkheid dat een bepaald effect zich binnen een bepaalde periode of onder bepaalde omstandigheden voordoet
SIRA	Systeem Inventarisatie Risicodragende Activiteiten in Gelderland
UMC	Universitaire Medisch Centrum
Veiligheids beheerssysteem	stelsel dat door degene die een inrichting drijft, wordt beheerssysteem ingevoerd om het preventiebeleid, neergelegd in het PBZO- document, te bepalen en uit te voeren
VOGM	Vervolg-bijdrageregeling Ontwikkeling Gemeentelijk Milieubeleid
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Wm	Wet milieubeheer

Wettelijke regelingen t.b.v. risicobeheersing

Individueel Risico

De eerste norm voor externe veiligheid is die van het individueel risico (IR): de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt getroffen door een ongeval als hij zich permanent en onbeschermd op een bepaalde plaats zou bevinden. Het IR wordt zichtbaar gemaakt door het trekken van risicocontouren rond het bedrijf.

Voor nieuwe situaties is voor het IR een maximum niveau van 10^{-6} per jaar vastgesteld. Dit niveau mag niet worden overschreden. Dit houdt in dat de kans per jaar dat iemand overlijdt door een ongeval maximaal 1 op een miljoen bedraagt. Voor bestaande situaties – als er al woningen of een bedrijf zijn, maar ook wanneer een vigerend bestemmingsplan het bouwen van deze functies toestaat - is voor het IR een maximum niveau van 10^{-5} per jaar vastgesteld; dit niveau mag niet worden overschreden. De kans per jaar dat iemand overlijdt door een ongeval is maximaal 1 op honderdduizend.

De norm van IR heeft de status van grenswaarde, die voortvloeit uit de Wet milieubeheer; er moet aan voldaan worden.

Om een vergelijking te kunnen maken zijn hierna de IR's weergegeven die wellicht meer tot de verbeelding spreken:

motorrijden	IR = 10^{-3} per jaar
passagier in een vliegtuig	IR = $1,85 \cdot 10^{-6}$ per jaar
verdrinking door dijkdoorbraak	IR = 10^{-7} per jaar)

Voor wat het IR betreft mogen zich binnen de zone van het maximaal toelaatbare risico geen kwetsbare bestemmingen (woningen, scholen, ziekenhuizen etc.) bevinden.

Groepsrisico

De tweede norm voor externe veiligheid is die van het groepsrisico (GR): de kans per jaar dat in één keer een groep personen dodelijk wordt getroffen door een ongeval. Hoe meer mensen in de omgeving van het bedrijf, des te groter is het GR. De normen voor het GR zijn 10 of meer doden: 10^{-5} per jaar (per jaar mag de kans op een ongeval met 10 of meer doden niet groter zijn dan 1 op honderdduizend), 100 of meer doden: 10^{-7} per jaar en 1000 of meer doden: 10^{-9} per jaar. De normen voor het GR hebben de status van oriënterende waarden. Dit betekent een inspanningsverplichting om te voldoen aan de normstelling.

Beoordeling/berekening risico's

Voor sommige bedrijven waarbij externe veiligheid een rol speelt, gelden algemene regels of generieke regelingen om risico's te beperken of ongevallen te voorkomen. Het gaat dan om algemene maatregelen van bestuur (in geval van veel voorkomende standaard situaties) en beleidsregels, bijvoorbeeld voor LPG-tankstations.

Voor een bedrijf dat niet onder een generieke regeling valt, maar wel een mogelijk risico oplevert, moet het bevoegd gezag de risico's laten inventariseren en beoordelen.

De berekening van het IR en GR voor een individueel bedrijf gebeurt met behulp van een kwantitatieve risico analyse (QRA).

De instrumenten IR en GR beogen de risico's rond gevaarlijke activiteiten te beperken. Door het IR te berekenen en met risicocontouren te werken, kan het bevoegd gezag garanderen dat de risico's aanvaardbaar zijn. Het GR is een adequaat instrument om de risico's van ongevallen met meer doden in één keer te beheersen. Het gaat daarbij zowel om het in de hand houden van de risico's als om de voorbereiding op een eventuele ramp.

CPR 15 richtlijnen

Ter regulering van de opslag van gevaarlijke stoffen bestaan drie richtlijnen, ieder met een eigen toepassingsgebied. Doel van de richtlijnen is het beperken van het extern risico van de opslag en het voorkomen van bodemverontreiniging.

- CPR 15-1: Opslag van vloeibare en vaste gevaarlijke stoffen in emballage (0-10 ton);
- CPR 15-2: Opslag van gevaarlijke (afval)stoffen in emballage (> 10 ton);
- CPR 15-3: Opslag van bestrijdingsmiddelen in emballage (> 400 kg).

De grotere opslagen gevaarlijke stoffen vallen onder de CPR 15-2.

Op grond van de aard (brandbaarheid) en de hoeveelheid van de opgeslagen gevaarlijke stoffen moet beschermingsniveau 1, 2 of 3 gerealiseerd worden.

Beschermingsniveau 1: snelle detectie, (semi-)automatisch blussysteem, bluswater- en productopvang,

Beschermingsniveau 2: detectie, bluswater- en productopvang, preventieve maatregelen.

Beschermingsniveau 3: preventieve maatregelen.

Uitgangspunt van de CPR 15-2 richtlijnen is het zoveel mogelijk verminderen van de risico's bij de bron. Er blijft echter sprake van een restrisico. Het overblijvende restrisico wordt getoetst aan de geldende normen voor externe veiligheid. Te weten het individueel risico (IR) en het groepsrisico (GR).

In de circulaire CPR-15 (generieke regeling welke voortvloeit uit het externe veiligheidsbeleid voor inrichtingen) zijn externe veiligheidsafstanden opgenomen die moeten worden toegepast bij het nemen van beslissingen op vergunningaanvragen krachtens de Wet milieubeheer. Zoals reeds eerder aangegeven, zijn veiligheidsafstanden bij uitstek geschikt om de resterende risico's zoveel mogelijk te beperken, voor zover deze risico's door het treffen van bronmaatregelen niet voldoende kunnen worden beperkt.

De in de circulaire CPR-15 opgenomen veiligheidsafstanden zijn berekend op basis van gestandaardiseerde situaties.

CPR 13 richtlijnen

Voor de toepassing van ammoniak als koudemiddel in koelinstallaties is in 1988 de richtlijn CPR-13 verschenen.

De CPR-13 draagt een technisch-organisatorisch karakter. Laatstelijk, in 1999, is voor de toepassing van ammoniak als koudemiddel in koelinstallaties de richtlijn CPR-13 vervangen door de richtlijn CPR 13-2.

Na de verschijningsdatum zijn de CPR-13 richtlijnen van toepassing op nieuwe installaties en bij bestaande installaties op nieuw te vervaardigen delen en delen ter vervanging en toebehoren.

Bijlage III

**Brochure 'Taken van de overheid bij uitvoering van de
Seveso II-richtlijn'**

Informatie over bedrijven met externe risico's

1. BRZO-bedrijven

PBZO-plichtig (Gemeente Nijmegen bevoegd gezag):

- | | |
|--------------------------------------|----------------------|
| 1. Noviant | - Winselingseweg 12 |
| 2. MSAS Healthcare Services Nijmegen | - Bijsterhuizen 1127 |
| 3. Te Winkel & Oomes | - De Vlotkampweg 67 |
| 4. Koole Tankstorage | - Handelsweg 38 |
| 5. Van der Sluijs Tankopslag | - Nijverheidsweg 52 |
| 6. Koole Tankstorage | - Nijverheidsweg 96 |

PBZO-plichtig (Provincie Gelderland bevoegd gezag):

- | | |
|---------------------------|--------------|
| 7. Philips Semiconductors | - Gerstweg 2 |
|---------------------------|--------------|

2. Bedrijven met grote ammoniakkoelinstallaties

- | | |
|-----------------|----------------------|
| 1. Slachthuis | - Havenweg 2 |
| 2. Triavium | - Van Rosenbergweg 2 |
| 3. Mead Johnson | - Middenkampweg 2 |

3. LPG-tankstations

- | | |
|------------------|-----------------------------|
| 1. BIM | - Tarweweg 1 |
| 2. Texaco | - Wijchenseweg 1 |
| 3. Texaco | - Neerboscheweg 1 |
| 4. Shell | - Neerboscheweg 4 |
| 5. Shell | - Grootstalselaan 141 |
| 6. Total | - Nieuwe Ubbergseweg 160A |
| 7. Van Gelder | - Winkelsteegseweg 148 |
| 8. Van Gelder | - Stationsstraat Oosterhout |
| 9. BP | - Industrieweg 52 |
| 10. Anac | - Energieweg 100 |
| 11. Nijol | - Bijsterhuizen 1101 |
| 12. Fina | - Neerboscheweg 700 |
| 13. Hoes Errogas | - Roggeweg 9 |
| 14. Van Pelt | - Hogelandseweg 3 |

4. Verkooppunten voor consumentenvuurwerk

- | | |
|----------------------|-------------------------|
| 1. Fa. Wolf | - Couwenbergstraat 115 |
| 2. Sloos Tweewielers | - Daalseweg 205 |
| 3. Tunnessen | - Groesbeekseweg 161 |
| 4. Nijmeegs Jopie | - Grote Straat 13 |
| 5. Nimrod's Huis | - In de Betouwstraat 33 |
| 6. Habbekrats | - In de Betouwstraat 17 |
| 7. Scapino | - Koekoekstraat 9 |
| 8. Las | - Lange Hezelstraat 78 |
| 9. Fa. Kouwenberg | - Malvert 7011 |
| 10. Tunnessen | - Molenweg 263 |
| 11. De Grood | - O.C.Huismanstraat 149 |
| 12. Gerard Deco | - Oude Molenweg 137 |
| 13. Van Maasakker | - Paul Krugerstraat 72 |

- | | | |
|-----|-------------------|------------------------------------|
| 14. | Van Brakel | - Sint Agnetenweg 65 |
| 15. | Fa. 't Lindenholt | - Sint Agnetenweg 76 |
| 16. | Kiosk Krispijn | - Sint Jorisstraat 35 |
| 17. | Boerboom | - Steenbokstraat 16 |
| 18. | Brouwer | - Tuinstraat 13 ^A /Lent |
| 19. | Fa. v.d. Water | - Van Peltlaan 301 |
| 20. | Geurts | - V.Oldenbarnevelts.77 |
| 21. | Fa. Wolf | - Van 't Santstraat 145 |
| 22. | Eekhoff | - Willemsweg 92 |
| 23. | Puck-Shop | - Van Welderenstraat 89 |
| 24. | Habbekrats | - Ziekerstraat 69 |
| 25. | Halfords | - Zwanenveld 9001 |

5. Overige bedrijven met een extern risico

Gemeente Nijmegen als bevoegd gezag:

- | | | |
|----|------------------|----------------------------|
| 1. | Sealed Air | - Lindenhoutseweg 45 |
| 2. | CTN | - Weurtseweg 460 |
| 3. | Lincoln Smitweld | - Nieuwe Dukenburgseweg 20 |

Provincie Gelderland als bevoegd gezag:

- | | | |
|----|--|----------------------|
| 4. | KUN/UMC | - Complex Heijendaal |
| 5. | Depot Klein Chemisch Afval,
DAR Milieudiensten nv | - Kanaalstraat 401 |

1. BRZO-bedrijven

1.1. Noviant

Korte omschrijving bedrijf

Noviant valt onder de bedrijfstak chemische industrie. Het bedrijf produceert op de locatie Winselingseweg 12 uit cellulose carboxymethylcellulose (CMC). CMC wordt gebruikt voor diverse toepassingen, zoals papier, voedingsmiddelen farmacie en olieboringen.

Ten behoeve van de productie vindt in het bedrijf opslag plaats van giftige, licht ontvlambare stoffen. De hoeveelheid aanwezige giftige stoffen overschrijdt de lage drempelwaarde. Hierdoor valt het bedrijf in de zgn. lage risicocategorie.

Externe Veiligheid

In 1994 is door Haskoning een kwantitatieve risico analyse (QRA) uitgevoerd ten aanzien van de op- en overslag van monochloorazijnzuur (giftig).

In het QRA wordt de IR-contour 10^{-6} per jaar berekend op een afstand kleiner dan 20 meter van de monochloorazijnzuur opslag. Binnen deze zone bevinden zich geen kwetsbare bestemmingen.

Het groepsrisico is berekend als nihil.

Conclusie externe veiligheid:

Geconcludeerd wordt dat voldaan wordt aan de normstelling voor externe veiligheid van inrichtingen en dat derhalve de risico's aanvaardbaar zijn.

Gerealiseerde handhaving Milieu

Vanwege een langlopende procedure voor een nieuwe vergunning is de sterk verouderde vergunning na 1995 niet meer integraal gecontroleerd. Wel zijn in nauw overleg met de afdeling Milieu de opslagen gevaarlijke stoffen vastgesteld.

Noviant is in het bezit van een volgens de norm ISO 14001 gecertificeerd milieuzorgsysteem. Volgens de ISO 14001 moet een milieuzorgsysteem minimaal zorgen voor de naleving van de wet- en regelgeving en daarnaast voor een continue verbetering van de milieuprestaties.

Jaarlijks vindt een administratieve controle plaats van het door Noviant opgestelde milieujaarverslag.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1998 door de brandweer voor het laatst gecontroleerd op technische brandveiligheidsaspecten. Gezien de leeftijd van het gebouw kan geen sprake zijn van een optimaal veilige situatie. Compartimentering is technisch niet realiseerbaar.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in de maand juni 2000 voor het laatst geactualiseerd.

De officieren van dienst van de brandweer Nijmegen hebben in het jaar 1998 een individuele casestudie gedaan naar mogelijke incidenten bij Noviant. Het bedrijf is in de maand september 2000 bezocht door de bevelvoerders en officieren van dienst. Hierbij is diep ingegaan op de op het bedrijf aanwezige risico's.

1.2. MSAS Healthcare Services Nijmegen

Korte omschrijving bedrijf

MSAS Healthcare Services Nijmegen, gevestigd op het bedrijventerrein Bijsterhuizen, is een logistieke dienstverlener. Er vindt op- en overslag plaats van met name (gevaarlijke) farmaceutische stoffen. Er vinden geen productieactiviteiten plaats; enkel aanvoer, opslag en distributie. De maximale hoeveelheid aanwezige zeer giftige stoffen overschrijdt de lage drempelwaarde. Hierdoor valt het bedrijf in de zgn. lage risicocategorie.

Externe Veiligheid

Omdat de hoeveelheid opgeslagen gevaarlijke stoffen meer bedraagt dan 10 ton, zijn de te treffen voorzieningen van toepassing zoals gesteld in de richtlijn CPR 15-2 van de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen op de opslag van gevaarlijke stoffen.

Op grond van de aard (brandbaarheid) en de hoeveelheid van de opgeslagen gevaarlijke stoffen moet beschermingsniveau 1 toegepast worden.

Op grond van het toegepaste beschermingsniveau (1), het toegepaste hoogwaardige brandbestrijdingssysteem en de oppervlakte van de opslagplaats (800 m²) worden met behulp van de circulaire CPR-15 de volgende afstanden en bevolkingsdichtheden bepaald:

- De afstand aan te houden tot kwetsbare bestemmingen, gebaseerd op de norm $IR=10^{-6}$ per jaar bedraagt 20 meter;
- De afstand tot de 1%-letaliteitsgrens bedraagt 90 meter;
- Het maximaal aantal personen per ha tussen $IR=10^{-6}$ -contour en de 1%-letaliteitsgrens mag maximaal 300 bedragen.

Toelichting:

De 1%-letaliteitsgrens is de grens waarbij 1% van het totaal aantal personen in het inventarisatiegebied overlijdt bij een ongeval. Dit is ter bepaling van het groepsrisico de afstand tot waar het aantal personen per ha moet worden geïnventariseerd.

Vastgesteld wordt dat zich binnen een afstand van 20 meter van de opslagplaats geen kwetsbare bestemmingen (woningen, scholen, ziekenhuizen etc.) bevinden. Tevens wordt vastgesteld dat zich rondom de opslagplaats op een afstand van 20 meter tot op 90 meter (totaal 3,25 ha) maximaal 225 personen kunnen bevinden.

Conclusie externe veiligheid :

Geconcludeerd wordt dat door het nemen van technische maatregelen voldaan wordt aan de in de circulaire CPR-15 genoemde maximale afstanden tot kwetsbare bestemmingen en dat derhalve de risico's aanvaardbaar zijn.

Gerealiseerde handhaving Milieu

Milieucontroles hebben plaatsgevonden in 1998, 1999 en recentelijk in november 2000.

Door de opslag van gevaarlijke stoffen is het bedrijf recentelijk van milieucategorie 3 naar milieucategorie 4 verplaatst. In het vervolg zal daarom de controle opgevoerd worden tot twee keer per jaar, conform raadsbesluit van 1998.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is door de Brandweer voor het laatst in augustus 2000 gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een klein aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in de maand april 2000 voor het laatst geactualiseerd. Op het moment dat de nieuwe CPR 15-2 loads in gebruik wordt genomen, wordt het "klein aanvalsplan" hierop aangepast.

De laatste rondleidingen over het bedrijf t.b.v. de bevelvoerders en de officieren van dienst hebben plaatsgevonden in 1998. Samenwerkingsoefeningen met het bedrijf zijn tot dusverre nog niet gehouden.

1.3. Te Winkel & Oomes

Korte omschrijving bedrijf

Te Winkel & Oomes, gevestigd op De Vlotkampweg – Industrierrein Westkanaaldijk, is een logistieke dienstverlener. In de magazijnen vindt op- en overslag plaats van onder andere koopmansgoederen en een grote diversiteit aan gevaarlijke stoffen waaronder chemicaliën verven en gewasbeschermingsmiddelen.

Er vinden – afgezien van beperkt ompakken, verpakken en verf op kleur brengen - geen productieactiviteiten plaats; enkel aanvoer, opslag en distributie.

De maximale hoeveelheid aanwezige giftige stoffen, oxiderende stoffen, ontvlambare stoffen en licht ontvlambare stoffen overschrijdt de lage drempelwaarde. Hierdoor valt het bedrijf in de zgn. lage risicocategorie.

Externe Veiligheid

De hallen voor de opslag van gevaarlijke stoffen zijn uitgevoerd conform beschermingsniveau 1 van de richtlijn CPR 15-2.

Uit het extern veiligheidsrapport, dat deel uit maakt van de Wm-vergunning, blijkt dat de 10^{-5} individueel risicocontour (immers bestaande situatie) beperkt blijft tot het eigen bedrijfsterrein. De 10^{-6} individueel risicocontour ligt op circa 150 meter van de magazijnen. Binnen deze contouren bevinden zich geen woningen of gevoelige objecten. Aan de grenswaarde van het individueel risico voor bestaande situaties wordt voldaan. Het groepsrisico is berekend als nihil. Aan de oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt voldaan.

Conclusie externe veiligheid:

Geconcludeerd wordt dat voldaan wordt aan de normstelling voor externe veiligheid van inrichtingen en dat derhalve de risico's aanvaardbaar zijn.

Medio het jaar 2000 neemt, uitgezonderd de hoeveelheid brandbare vloeistoffen, de aard en hoeveelheid gevaarlijke stoffen af. Met de ingebruikname van de drie nieuwe hallen wordt de opslag van brandbare vloeistoffen (verf) uitgebreid.

Netto daalt de hoeveelheid opgeslagen gevaarlijke stoffen in de totale inrichting van 25.000 ton tot 11.220 ton. Door ingenieurs-/adviesbureau SAVE wordt geconcludeerd dat, in de oude situatie, de externe veiligheidsrisico's worden gedomineerd door de opslag van bestrijdingsmiddelen.

In de nieuwe situatie dalen de externe veiligheidsrisico's in vergelijking met het in 1997 opgestelde extern veiligheidsrapport door de wijziging van de aard en hoeveelheden gevaarlijke stoffen.

De uitbreiding met brandbare vloeistoffen is niet relevant voor de externe veiligheidsrisico's

Gerealiseerde handhaving Milieu

Milieucontroles hebben plaatsgevonden in 1998, tweemaal in 1999, en in november 2000.

Te Winkel & Oomes is in het bezit van een volgens de norm ISO 14001 gecertificeerd milieuzorgsysteem.

Volgens de ISO 14001 moet een milieuzorgsysteem minimaal zorgen voor de naleving van de wet- en regelgeving en daarnaast voor een continue verbetering van de milieuprestaties. Daarnaast vindt er jaarlijks een administratieve controle plaats van het door Te Winkel & Oomes opgestelde milieujarverslag.

Gerealiseerde Handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is begin 2000 door de Brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in 1993 opgesteld en zal medio 2001 worden geactualiseerd. Al enige tijd was een rampbestrijdingsplan in voorbereiding maar een dergelijk plan is gelet op de reductie van de opslag van met name de giftige stoffen niet meer vereist.

De officieren van dienst van de Brandweer Nijmegen hebben in het jaar 1998 een individuele casestudie gedaan naar mogelijke incidenten bij TWO.

Samenwerkingsoefeningen met het bedrijf zijn in 1994 voor het laatst gehouden en zullen in 2001 worden hervat.

1.4. Koole Tankstorage locatie Handelsweg

Korte beschrijving van het bedrijf

Koole Tankstorage locatie Handelsweg is een op- en overslagbedrijf. Er vindt op- en overslag plaats van gas- en stookolie, dierlijke / plantaardige oliën en vetten, licht ontvlambare stoffen en chemicaliën.

Verder bevindt er zich een opslag- en afvulloods op het terrein. Daarin worden een grote diversiteit aan gevaarlijke stoffen opgeslagen.

De maximale hoeveelheid aanwezige giftige stoffen overschrijdt de lage drempelwaarde. Hierdoor valt het bedrijf in de zgn. lage risicocategorie.

Externe veiligheid

De opslag- en afvulloods is uitgevoerd conform beschermingsniveau 1 van de richtlijn CPR 15-2 van de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen.

Dit betekent een snelle detectie in geval van brand en een snelle blussing die binnen enkele minuten automatisch wordt ingezet en effectief is. Bovendien zijn bluswater- en productopvangvoorzieningen gerealiseerd.

In één tankput worden licht ontvlambare en overige gevaarlijke stoffen opgeslagen. Deze tankput is in overleg met de brandweer voorzien van een droge schuimblusleiding en van drie monitoren op de hoekpunten. De tanks in deze tankput zijn bekleed met thermische en brandwerende bekleding conform NEN 6064. Ter voorkoming van brandoverslag door straling zijn de meest nabij gelegen tanks in de naastgelegen tankput 3 voorzien van waterkoeling. Beide tankputten hebben voldoende capaciteit voor de opvang van product en verontreinigd koelwater.

Een risicoanalyse is tot op heden (wettelijk) niet nodig geweest. Wel is in de vigerende milieuvergunning aandacht besteed aan de veiligheid in de vorm van brandpreventie en brandveiligheid.

Gerealiseerde handhaving Milieu

Milieucontroles hebben plaatsgevonden in 1995,1997, 1998 en recentelijk in mei 2000.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1998 door de brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in juni 2000 geactualiseerd.

In 1998 is op dit bedrijf een rondleiding georganiseerd voor alle repressieve medewerkers (manschappen, bevelvoerders en officieren van dienst). In december 2000 is deze rondleiding herhaald ten behoeve van de repressieve leidinggevenden (bevelvoerders en officieren van dienst).

1.5. Van der Sluijs Tankopslag

Korte beschrijving van het bedrijf

Van der Sluijs Tankopslag (bij velen beter bekend als " Van Gelder "), gelegen aan de Nijverheidsweg 52 is een op- en overslagbedrijf van aardolieproducten (benzine, diesel en petroleum).

Externe veiligheid

Zowel aanvoer als afvoer geschiedt per schip of per tankauto.

Activiteiten met gevaarlijke stoffen waarbij zware ongevallen kunnen optreden zijn:

1. Overslag van brandbare vloeistoffen van schepen naar opslag en v.v.;
2. Opslag van brandbare vloeistoffen;
3. Overslag van brandbare vloeistoffen van schepen naar opslag en v.v.

Door de ligging van het bedrijf naast een metaalshredderbedrijf wordt het risico van een zwaar ongeval bij Van der Sluijs Tankopslag vergroot.

Een risicoanalyse is tot op heden wettelijk niet nodig geweest. Wel is in de vigerende milieuvergunning aandacht besteed aan de veiligheid in de vorm van brandpreventie en brandveiligheid.

Gerealiseerde handhaving Milieu

Milieucontroles hebben recentelijk tweemaal in 2000 plaats gevonden.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1998 door de brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in 1999 opgesteld.

In oktober 1997 is samen met dit bedrijf een grote oefening gehouden. Hierbij zijn ook korpsen uit de regio voor bijstand in compagniesverband ingezet.

In 2000 is een op de risico's van deze inrichting gerichte rondleiding georganiseerd voor de repressieve leidinggevenden.

1.6. Koole Tankstorage locatie Nijverheidsweg***Korte beschrijving van het bedrijf***

Koole Tankstorage locatie Nijverheidsweg is een op- en overslagbedrijf. Er vindt op- en overslag plaats van minerale olieproducten, dierlijke / plantaardige oliën en vetten en de daarvan afgeleide (half)geraffineerde producten welke vaak een toepassing vinden in de levensmiddelen industrie.

Hoewel het bedrijf een Wet milieubeheer vergunning heeft voor de op- en overslag van gevaarlijke stoffen, passen deze activiteiten als gevolg van de overname door Koole in oktober 1999 niet meer bij de hoofdactiviteiten van het bedrijf. Deze activiteiten zullen naar alle waarschijnlijkheid ook niet worden gerealiseerd.

De maximale hoeveelheid aanwezige aquatoxische stoffen [(zeer) giftig voor in het water levende organismen] overschrijdt de lage drempelwaarde. Hierdoor valt het bedrijf in de lage risico categorie.

Externe veiligheid

Een risico-analyse is tot op heden (wettelijk) niet nodig geweest. Wel is in de vigerende milieuvergunning aandacht besteed aan de veiligheid in de vorm van brandpreventie, brandveiligheid en het hebben van een bedrijfsnoodplan.

Gerealiseerde handhaving Milieu

Milieucontroles hebben plaats gevonden in 1995, 1996 en 1998.

Als gevolg van een vergunningverleningproces is het bedrijf in 1999 niet gecontroleerd. In het derde kwartaal van 1999 is een nieuwe milieuvergunning verleend. Een milieucontrole is eind 2000 uitgevoerd.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1997 door de Brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in de maand november 1999 voor het laatst geactualiseerd.

1.7. PHILIPS SEMICONDUCTORS***Korte beschrijving van het bedrijf***

Philips Semiconductors valt in het kader van de Wet milieubeheer onder het bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

Externe veiligheid

Philips Semiconductors is aangemerkt als een bedrijf met PBZO-plicht. Omdat de maximale hoeveelheid zeer giftige stoffen de lage drempelwaarde overschrijdt. Als consequentie daarvan dient Philips Semiconductors een preventiebeleid voor zware ongevallen te voeren. Voor de realisatie van dit preventiebeleid moet een veiligheidsbeheersysteem zijn ingevoerd.

Een risicoanalyse is tot op heden (wettelijk) niet nodig geweest.

Momenteel voert de provincie Gelderland een onderzoek uit naar de risicodragende activiteiten van bedrijven, vallend onder het bevoegd gezag van de provincie. Medio 2001 wordt dit onderzoek afgesloten. Blijkt uit dit onderzoek dat - met het oog op de woonomgeving - bij Philips Semiconductors risicodragende activiteiten plaatsvinden dat zal als alsnog een risicoanalyse uitgevoerd worden.

Gerealiseerde handhaving milieu

De provincie is belast met het toezicht op de naleving van de milieuwetgeving. Tevens dient de provincie een gezamenlijk inspectieprogramma krachtens het Brzo 1999 op te stellen.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Op het terrein van de brandveiligheid zijn er jaarlijks meerdere contacten waarbij ook delen van het bedrijf op brandveiligheid worden gecontroleerd. Op het terrein van Philips wordt momenteel stevig geïnvesteerd in nieuwbouw. Verdere opwaardering van het veiligheidsniveau speelt daarbij een belangrijke rol

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Het bedrijf beschikt over een eigen bedrijfsbrandweer die in staat geacht moet worden zelfstandig een 1^e inzet te doen.

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is door het bedrijf zelf opgesteld en wordt bij wijzigingen op het bedrijf door het bedrijf zelf aangepast. Het aanvalsplan wordt bij incidenten door de portier aan de 1^e bevelvoerder ter beschikking gesteld.

Er wordt jaarlijks meerdere keren op het terrein van Philips geoefend. De oefeningen zijn met name gericht op incidenten met gevaarlijke stoffen. Bij deze oefeningen worden de manschappen en de (onder-)officieren van de Brandweer betrokken. De oefeningen zijn realistisch van opzet en de samenwerking van de brandweer met de bedrijfsbrandweer op het terrein is veelal een van de oefendoelen.

2. Bedrijven met een grote ammoniak-koelinstallatie

2.1. Slachthuis

Korte beschrijving van het bedrijf

Het slachthuis is gevestigd aan de Havenweg. In de slachterij worden varkens en runderen geslacht en verwerkt. Tevens worden runder- en varkensskarkassen uitgesneden en uitgebeend.

Externe veiligheid

T.b.v. het inkoelen van runder- en varkensskarkassen en de opslag hiervan is een ammoniakkoelinstallatie aanwezig. De koelinstallatie is voornamelijk aangelegd voor 1990. Dit betekent dat de bestaande installatie niet is aangelegd volgens het gestelde in de CPR 13 (na 1999 de CPR 13-2). Wanneer de installatie nu getoetst zou worden aan CPR 13, zal een gedeelte niet aan de richtlijn kunnen voldoen, omdat destijds met de aanleg hiermee geen rekening is gehouden.

In 1994 is door Krachtwerktuigen een kwantitatieve risico analyse (QRA) uitgevoerd naar de risico's van de ammoniakkoelinstallatie voor personen in de omgeving.

Uit de QRA volgt dat het individueel risico (IR) op de grens van het slachthuis $5,4 \cdot 10^{-6}$ per jaar bedraagt. De dichtstbijzijnde woningen liggen aan de andere zijde van de dijk op circa 150 meter afstand van de installatie. Ter plaatse van deze woningen bedraagt het IR $3,9 \cdot 10^{-7}$ per jaar. Het groepsrisico is berekend als nihil. Slachthuis Nijmegen bv werkt op dit moment plannen uit om in het kader van o.a. vervangingswerkzaamheden in 2001 nog maatregelen te nemen zodat volledig voldaan kan worden aan de richtlijnen en wetgeving (CPR13).

Conclusie externe veiligheid

De grenzen voor het individueel risico ter plaatse van bestaande en geprojecteerde woningen en andere kwetsbare bestemmingen worden als gevolg van de ammoniakkoelinstallatie niet overschreden. Derhalve zijn de risico's, gelet op de toetsingscriteria voor het IR, maatschappelijk aanvaardbaar.

Gerealiseerde handhaving milieu

Milieucontroles hebben plaats gevonden in 1998 en tweemaal in 1999. De laatste milieucontrole dateert van mei 2000.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1983 door de Brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf zijn tot op heden geen plannen gemaakt. In 1993 zijn voor het laatst oefeningen gehouden voor manschappen, bevelvoerders en officieren van dienst.

2.2. Triavium

Korte beschrijving van het bedrijf

Het Triavium, gevestigd aan de Van Rosenburgweg, is een multifunctioneel congres- en ijsbaancomplex. Het ijsbaancomplex wordt gebruikt voor recreatief schaatsen, ijshockey en wedstrijden op de lange baan.

Externe veiligheid

De ammoniakkoelinstallatie is ontworpen als een indirect systeem. Alle ammoniakvoerende installatiedelen bevinden zich in of nabij (condensor) de machinekamer. Als secundaire koudedragers worden pekels toegepast. De ammoniakkoelinstallatie is geheel overeenkomstig de richtlijn CPR 13 ontworpen. Ammoniakdetectie, twee detectieniveaus, is toegepast. Bij het aanspreken van de ammoniakdetectie treedt de noodventilatie in werking. Een risicoanalyse is tot op heden wettelijk niet nodig geweest.

Gerealiseerde handhaving milieu

Milieucontroles hebben plaats gevonden in 1996, 1997 en 1998 en eind 2000.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1999 door de Brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in de maand juni 2000 voor het laatst geactualiseerd.

Eind 1996 zijn er t.b.v. het totale repressieve personeel van de brandweer Nijmegen rondleidingen georganiseerd op dit bedrijf.

2.3. MEAD JOHNSON***Korte beschrijving van het bedrijf***

Mead Johnson valt in het kader van de Wet milieubeheer onder het bevoegd gezag van Gedeputeerde staten van de provincie Gelderland.

Externe veiligheid

In het bedrijf staat een ammoniakkoelinstallatie. De koelinstallatie is volgens opgave van de provincie Gelderland aangelegd overeenkomstig het gestelde in de CPR 13.

In opdracht van de provincie Gelderland is in 1996 een inventarisatie tot stand gekomen van alle risicodragende objecten (SIRA 1996). Mead Johnson maakt onderdeel uit van deze inventarisatie. Voor dit bedrijf zijn de risico-afstanden tot het individueel risico $IR = 10^{-6}$ per jaar en $IR =$

10^{-8} per jaar voor zowel een onbeveiligde installatie als een maximaal beveiligde installatie bekend. Een installatie wordt maximaal beveiligd geacht wanneer hij is voorzien van op afstand bedienbare blokafsluiters en ammoniakdetectie. Wanneer een installatie is gebouwd volgens CPR 13 is dit het geval.

De afstand tot de $IR = 10^{-6}$ / jaar bedraagt voor een onbeveiligde installatie 46 meter en voor een maximaal beveiligde installatie 30 meter. Binnen deze afstand bevinden zich in geval van Mead Johnson geen kwetsbare bestemmingen (woningen, scholen, ziekenhuizen, etc.).

Conclusie externe veiligheid

Gelet op de toetsingscriteria voor het IR zijn de risico's bij Mead Johnson aanvaardbaar.

Gerealiseerde handhaving milieu

De provincie is belast met het toezicht op de naleving van de milieuwetgeving.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1998 door de Brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in de maand november 1999 voor het laatst geactualiseerd.

In 1998 zijn op het bedrijf rondleidingen verzorgd t.b.v. de bevelvoerders en de manschappen van de brandweer Nijmegen. In 1999 zijn voor deze doelgroep inzetoefeningen gehouden op dit bedrijf.

4. LPG-tankstations

1. BIM	- Tarweweg 1	*
2. Texaco	- Wijchenseweg 1	#
3. Texaco	- Neerboscheweg 1	*
4. Shell	- Neerboscheweg 4	*
5. Shell	- Grootstalselaan 141	*
6. Total	- Nieuwe Ubbergseweg 160A	#
7. Van Gelder	- Winkelsteegseweg 148	*
8. Van Gelder	- Stationsstraat Oosterhout	#
9. BP	- Industrieweg 52	*
10. Anac	- Energieweg 100	*
11. Nijol	- Bijsterhuizen 1101	*
12. Fina	- Neerboscheweg 700	#
13. Hoes Errogas	- Roggeweg 9	⊕
14. Van Pelt	- Hogelandsweg 3	⊕

⊕: De bedrijven Van Pelt en Hoes Errogas zijn geen leverancier van motorbrandstoffen maar zijn distributeur van butaan en propaan. Zij hebben daarom alleen grote hoeveelheden van deze gassen in voorraad.

* = rampbestrijdingsplan beschikbaar

= rampbestrijdingsplan in voorbereiding

Gerealiseerde handhaving milieu

In het kader van het regionaal handhavingproject 'Tankstations regio Nijmegen' zijn alle LPG-tankstations in Nijmegen in medio 2000 gecontroleerd op de naleving van de milieumaatregelen. Daarbij is vooral gekeken naar de naleving van het Besluit LPG-tankstations milieubeheer. De conclusie van het handhavingproject is dat er geen noemenswaardige overtredingen zijn aangetroffen.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

De Brandweer controleert niet structureel op het aspect van brandveiligheid. Alleen wanneer sprake is van aanpassing van LPG-tankstations voert de Brandweer controle uit op het aspect brandveiligheid.

Gerealiseerde preparatie

Zoals hiervoor is aangegeven, zijn voor de meeste verkooppunten rampbestrijdingsplannen beschikbaar. Voor 3 bedrijven zijn deze plannen in voorbereiding. Verwacht wordt dat deze plannen begin 2001 gereed zijn en ter vaststelling kunnen worden aangeboden. Het wordt noodzakelijk geacht dat voor de bedrijven Hoes Errogas en Van Pelt zogenaamde incidentbestrijdingsplannen worden gemaakt.

In 1999 is het zogenaamde LPG-scenario op meerdere stations in Nijmegen geoefend. Hierbij waren manschappen, bevelvoerders en officieren van dienst betrokken. Ook is een dergelijk oefening een keer gehouden voor het zogenaamde commando rampterrein (coördinatie orgaan t.b.v. bestrijdingsprocessen).

4. Verkooppunten voor consumentenvuurwerk

Opslag in kluis

1. Fa. Wolf	- Couwenbergstraat 115	→ 2 * 1000 kg
2. Sloos Tweewielers	- Daalseweg 205	→ 2 * 2000 + 1 * 1000 kg
3. Tunnessen	- Groesbeekseweg 161	→ 1 * 400 + 1 * 750 kg
4. Nijmeegs Jopie	- Grote Straat 13	→ 200 kg
5. Nimrod's Huis	- In de Betouwstraat 33	→ 2 * 200 kg
6. Habbekrats	- In de Betouwstraat 17	→ 1250 kg
7. Scapino	- Koekoekstraat 9	→ 200 kg
8. Las	- Lange Hezelstraat 78	→ 2 * 1250 kg
9. Fa. Kouwenberg	- Malvert 7011	→ 2 * 200 kg
10. Tunnessen	- Molenweg 263	→ 200 kg
11. De Grood	- O.C.Huismanstraat 149	→ 1000 kg
12. Gerard Deco	- Oude Molenweg 137	→ 2 * 1000 kg
13. Van Maasakker	- Paul Krugerstraat 72	→ 1250 kg
14. Van Brakel	- Sint Agnetenweg 65	→ 2 * 200 kg
15. Fa. 't Lindenholt	- Sint Agnetenweg 76	→ 3 * 1000 kg
16. Kiosk Krispijn	- Sint Jorisstraat 35	→ 200 kg
17. Boerboom	- Steenbokstraat 16	→ 200 kg
18. Brouwer	- Tuinstraat 13 ^A /Lent	→ 1250 kg
19. Fa. v.d. Water	- Van Peltlaan 301	→ 200 kg
20. Geurts	- V.Oldenbarnevelts.77	→ 200 kg
21. Fa. Wolf	- Van 't Santstraat 145	→ 2 * 1250 kg
22. Eekhoff	- Willemsweg 92	→ 2 * 1250 kg
23. Puck-Shop	- Van Welderenstraat 89	→ 2 * 200 kg
24. Habbekrats	- Ziekerstraat 69	→ 200 kg
25. Halfords	- Zwanenveld 9001	→ 1000 kg

Gerealiseerde gezamenlijke handhaving milieu en brandweer

De vuurwerkverkooppunten worden ieder jaar preventief gecontroleerd op de juiste voorzieningen in de maanden oktober en november door medewerkers van het bureau MKB van de afdeling Milieu, directie Grondgebied, in samenwerking met een specialist van de afdeling Openbare Veiligheid van de Regionale Brandweer. Eerst wanneer als deze controles naar wens zijn verlopen, kan een ondernemer vuurwerk voor de drie verkoopdagen in december opslaan. Dat aan de juiste voorzieningen strak de hand wordt gehouden toont het voorbeeld Halfords Dukenburg aan, waarbij uiteindelijk een splinternieuwe maar niet goedgekeurde kluis is vervangen door een goedgekeurd exemplaar.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Tijdens de verkoopdagen wordt met name door de Brandweer met als achterwacht de Regio Politie Gelderland Zuid gecontroleerd of de verkoper zich aan de regels houdt. Op enkele kleinigheden na die bij eerste waarschuwing werden verholpen, zijn hier de afgelopen jaren geen overtredingen geconstateerd en is geen proces verbaal opgemaakt. Hierbij wordt opgemerkt dat ieder verkooppunt tijdens de bewuste verkoopperiode minstens eenmaal per dag op telkens wisselende tijden wordt bezocht.

Gerealiseerde preparatie

Een lijst met verkoopadressen wordt ieder jaar aan de bevelvoerenden van de brandweer Nijmegen verstrekt. In de loop van 2000 is tevens een inzetprotocol uitgereikt aan de repressieve leidinggevenden van de brandweer.

5. Overige bedrijven met een extern risico

Gemeente Nijmegen bevoegd gezag ingevolge de Wet milieubeheer:

1. Sealed Air - Lindenhoutseweg 45 → opslag MDI
2. CTN - Weurtseweg 460 → containerterminal
3. Lincoln Smitweld - Nwe.Dukenburgseweg 20 → laselektroden

Provincie Gelderland bevoegd gezag ingevolge de Wet milieubeheer:

4. KUN/AZN - Complex Heijendaal → diversen
5. Depot Klein Chemisch Afval Dienst
Afvalstoffen en Reiniging → diverse soorten stoffen

5.1 Sealed Air

Korte beschrijving van het bedrijf

Sealed Air, gevestigd aan de Lindenhoutseweg, kent een drietal activiteiten.

1. Er vindt op- en overslag plaats van chemicaliën ten behoeve van polyurethaan verpakkingsgrondstoffen. Die bestaan uit twee componenten, die door samenvoeging een kunststofschuim vormen. Diverse chemicaliën dienen als basis voor deze twee componenten.
2. Verder wordt er polyethyleen verpakkings-folie geproduceerd.
3. Tenslotte worden er vocht absorberende vleesonderleggers, bestaande uit cellulose, polyethyleen film en smeltlijm geproduceerd.

De aanwezige chemicaliën voor de componenten van het polyurethaan schuim zijn laag brandbaar. Sommige componenten zijn schadelijk, maar het merendeel niet.

De hoeveelheid gevaarlijke stoffen is dermate laag dat Sealed Air niet valt onder het Brzo 1999.

Externe veiligheid

De opslag en overslag van chemicaliën gebeurt volgens de CPR 15-2 van de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen, voor zover de inrichting nog niet bouwkundig is aangepast. Momenteel wordt de inrichting uitgebreid en aangepast door middel van bouwkundige voorzieningen.

Binnen de inrichting is een sprinklerinstallatie aanwezig. Sommige bedrijfsdelen zijn niet aangesloten op de sprinkler. In die delen is een automatische brandmeldinstallatie aanwezig. Deze is doorgeschakeld naar de Brandweer Nijmegen.

De meest risicovolle stof binnen de inrichting is een polymerische isocyanaat-oplossing. Deze stof is niet brandbaar, maar wel schadelijk. Bij brand zal direct met water geblust worden via de sprinklerinstallatie. De isocyanaat-oplossing reageert direct met water. Hierbij wordt het isocyanaat geneutraliseerd en onschadelijk gemaakt.

Binnen de opslag conform CPR 15-2 is voldoende opvang van eventueel (verontreinigd) bluswater.

Gerealiseerde handhaving Milieu

In 1997 is het bedrijf tijdelijk voor het laatst gecontroleerd. Daarna volgde een langlopend vergunningverleningsproces. Medio 2000 is een nieuwe milieuvergunning verleend. De meest recente milieucontrole dateert van mei 2000.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1999 door de brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in de maand juni 2000 voor het laatst geactualiseerd.

In 1996 zijn voor het laatst rondleidingen gericht op de op dit bedrijf aanwezige risico's voor de bevelvoerders en manschappen gehouden.

5.2. CTN

Korte beschrijving van het bedrijf

CTN (Container Terminal Nijmegen), gevestigd aan de Weurtseweg – Epon terrein, houdt zich bezig met de op- en overslag van containers.

Externe veiligheid

De in de containers aanwezige stoffen kunnen zeer divers zijn. Op het terrein mogen met uitzondering van ontplofbare stoffen alle, geclassificeerde gevaarlijke stoffen worden op- en overgeslagen. In de milieuvergunning zijn voorschriften opgenomen m.b.t. de opstelling van containers geladen met gevaarlijke stoffen. Het vullen(stuffen) en leeghalen (strippen) van containers, geladen met gevaarlijke stoffen, is verboden.

Gerealiseerde handhaving milieu

CTN is ingedeeld in milieucategorie 3, d.w.z. conform het door de Raad in 1998 vastgestelde beleid vindt twee keer in de drie jaar een milieucontrole plaats. Voor 1998 was dat slechts eens in de drie jaar. Milieucontroles hebben plaats gevonden in 1995, 1997 en recentelijk driemaal in 2000. Medio 2000 is een procedure opgestart om te komen tot een nieuwe milieuvergunning.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1999 door de brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in de maand september 2000 voor het laatst geactualiseerd.

In september 2000 vond voor het laatst een rondleiding plaats. Deze was gericht op de op dit bedrijf aanwezige risico's t.b.v. de bevelvoerders en de officieren van dienst.

5.3. Lincoln Smitweld

Korte beschrijving van het bedrijf

Lincoln Smitweld, gevestigd aan de Nieuwe Dukenburgseweg, produceert laselektroden en gevulde draad en verhandelt lasequipment.

In het bedrijf vindt t.b.v. de productie opslag van zeer giftige, (licht) ontvlambare stoffen plaats.

De hoeveelheid aanwezige giftige stoffen overschrijdt de lage drempelwaarde niet. Derhalve is het Brzo 1999 niet van toepassing.

Externe veiligheid

De opslag van zeer giftige en ontvlambare stoffen worden opgeslagen in kluizen welke voldoen aan de richtlijn CPR 15-1. De overige gevaarlijke stoffen worden in pandig opgeslagen conform beschermingsniveau 3 van de richtlijn CPR 15-2.

In samenwerking met de Brandweer is een calamiteitenplan opgesteld.

Gerealiseerde handhaving milieu

Milieucontroles hebben plaats gevonden in 1996, 1998 en 1999. De meest recente milieucontrole dateert van oktober 2000.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in september 2000 door de brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie brandweer

Voor het bedrijf is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is in maart 2000 voor het laatst geactualiseerd.

In 1996 zijn voor het laatst rondleidingen gericht op de op dit bedrijf aanwezige risico's voor de bevelvoerders en manschappen gehouden.

5.4. Katholieke Universiteit Nijmegen / Academisch Ziekenhuis Nijmegen

Korte beschrijving

De hoofdactiviteiten van universiteit en het ziekenhuis bestaan uit wetenschappelijk onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en medische zorg.

Externe veiligheid

Bij externe veiligheid gaat het bij KUN/AZN om de volgende vier aspecten:

1. brandveiligheid;
2. explosieveiligheid;
3. biologische veiligheid;
4. externe veiligheid bij de opslag en het gebruik van milieugevaarlijke stoffen.

Ad 1. Brandveiligheid

Het eerste milieugevolg van een brand bij KUN/AZN vormen de emissies van het verbrandingsproces zelf. Daarnaast kunnen als gevolg van brand gevaarlijke stoffen of risicovolle organismen (genetische gemodificeerde organismen en ziekteverwekkende organismen) vrijkomen. Om deze risico's zoveel mogelijk te beperken vindt er sinds 1975 regulier overleg plaats tussen de Brandweer Nijmegen en de veiligheidsorganisatie van de KUN/AZN. Er is een groot aantal maatregelen genomen. Voor elk gebouw of gebouwencomplex van KUN/AZN is in samenwerking met de Brandweer Nijmegen een aanvalsplan opgesteld.

Ad 2. Explosieveiligheid

Vanwege diverse oorzaken kunnen binnen de KUN /AZN explosies optreden. Bijvoorbeeld doordat een opslag, die onder druk staat bezwijkt, of doordat chemische stoffen met elkaar reageren, of doordat een stof detoneert (uit zichzelf explodeert).

Binnen KUN/AZN wordt gewerkt met één stof die kan detoneren: picrinezuur. Jaarlijks wordt hiervan maximaal 5 kg gebruikt. De personen, die hiermee werken, zijn geïnstrueerd over de benodigde veiligheidsmaatregelen. Drukhouders die kunnen exploderen (zoals stoomketels en stationaire gasreservoirs) worden periodiek op veiligheid gecontroleerd.

Chemische explosies kunnen worden voorkomen door :

- ruimten waar explosieve damp/luchtmengsels kunnen ontstaan, voldoende te ventileren;
- door geen ontstekingsbronnen in deze ruimten toe te laten, én
- door het geven van voorlichting over de opslag van (afval)stoffen die gescheiden bewaard moeten worden.

De kans dat er binnen KUN/AZN een grote explosie optreedt die buiten de inrichting fysieke schade veroorzaakt, moet als uiterst gering worden beschouwd.

Ad 3. Biologische veiligheid

Binnen KUN/AZN wordt op een aantal locaties onderzoek naar risico-organismen uitgevoerd. Deze risico-organismen zijn genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) en pathogene organismen uit risicoklasse 3 (zoals bijvoorbeeld het aids-virus en het Malaria-parasieten). Ontsnapping van deze organismen kan leiden tot de verspreiding van ziektes en tot verandering van erfelijk materiaal en verstoring van het biologisch evenwicht in de omgeving. Om deze risico's zoveel mogelijk in te perken zijn er landelijk regels van kracht voor het werken met GGO's en pathogene organismen. Voor het werken met GGO's gelden onder andere het Besluit Genetisch Gemodificeerde Organismen van de Wet milieugevaarlijke stoffen en de ministeriële 'Regeling ingeperkt gebruik genetische gemodificeerde organismen'. Het ministerie van VROM verleent de vergunningen in het kader van het GGO-besluit voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

De regels voor pathogene organismen staan in het Arbobesluit van de Arbowet. Dit Arbobesluit sluit aan bij de richtlijnen voor het veilig werken met micro-organismen van de Nederlandse Vereniging voor Microbiologie.

Ad 4. Veiligheid bij opslag en gebruik van milieugevaarlijke stoffen

Binnen KUN/AZN wordt een grote diversiteit aan milieugevaarlijke stoffen toegepast zoals giftige, licht ontvlambare en corrosieve stoffen. Meestal gaat het daarbij om kleine hoeveelheden.

KUN/AZN heeft van de stoffen die in het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999 (BRZO-'99) staan vermeld, geen zodanige hoeveelheid in opslag dat de (lage) drempelwaarde van het BRZO-'99 wordt overschreden. Dit betekent dat er geen zogenaamd 'PreventieBeleid Zware Ongevallen' (PBZO) hoeft te worden opgesteld.

Voor de opslag van chemicaliën wordt de richtlijn CPR 15-1 van de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen gevolgd. Er zijn vier grote chemicaliënmagazijnen. De opslag per magazijn bedraagt maximaal 10 ton. De magazijnen voldoen aan de CPR 15-1 en aanvullend daarop zijn er voorzieningen voor de opvang van bluswater. Er is minder dan 400 kilo bestrijdingsmiddelen aanwezig binnen KUN/AZN. De opslag hiervan voldoet aan het Bestrijdingsmiddelenbesluit.

Binnen KUN/AZN worden ook radioactieve bronnen gebruikt, bijvoorbeeld voor medisch onderzoek en de bestraling van tumoren. De veilige toepassing, het gebruik en de opslag van radioactieve bronnen is landelijk geregeld in de Kernenergiewet. KUN/AZN heeft een recente complexvergunning op basis van de Kernenergiewet d.d. 17-08-99. KUN en UMC zijn ingedeeld in brandklasse III.

Gerealiseerde handhaving milieu

KUN/AZN valt in het kader van de Wet milieubeheer onder het bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. Dit betekent dat de provincie belast is met het toezicht op de naleving van de milieuwetgeving. Daarnaast vindt handhaving structureel plaats door toezichthouders Kernenergiewet, Wet verontreiniging oppervlaktewater en Wet milieugevaarlijke stoffen.

Handhaving Wm-vergunning

De milieuvergunning is sinds oktober 2000 van kracht.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Op het terrein van de brandveiligheid zijn er jaarlijks meerdere contacten waarbij ook delen van het bedrijf op brandveiligheid worden gecontroleerd. Een belangrijk deel van de totale campus is of wordt vervangen door nieuwbouw. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is de verhoging van het veiligheidsniveau.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor de inrichting is een aanvalsplan beschikbaar. Dit plan is door het bedrijf zelf opgesteld en wordt bij wijzigingen op het bedrijf door het bedrijf zelf aangepast. Het aanvalsplan wordt bij incidenten door de portier aan de 1^e bevelvoerder ter beschikking gesteld.

Er wordt jaarlijks meerdere keren op het terrein van de KUN geoefend. De oefeningen zijn met name gericht op incidenten met gevaarlijke stoffen. Bij deze oefeningen worden de manschappen en de (onder-)officieren van de Brandweer betrokken. De oefeningen zijn realistisch van opzet en de samenwerking van de brandweer met de bedrijfshulpverleningsorganisatie op het terrein is veelal een van de oefendoelen.

Jaarlijks is er een contactmiddag waarbij de leidinggevenden van de brandweer en die van de bedrijfshulpverleningsorganisatie KUN bij elkaar komen. Tijdens deze contactmiddagen worden de ontwikkelingen op het terrein belicht en wordt ingezoomd op een van de specifieke risico's die op het terrein aanwezig zijn.

5.5. DAR Milieudiensten nv (Depot Klein Chemisch Afval)

Korte beschrijving van het bedrijf

Het depot Klein Chemisch Afval van DAR Milieudiensten nv valt in het kader van de Wet milieubeheer onder het bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Externe veiligheid

De provincie Gelderland acht de kans dat zich op het DAR-terrein een zware explosie of brand voordoet, met risico's voor de omgeving, zeer klein. De gehele inrichting is waar nodig voorzien van adequate brandmeld- en brandbestrijdingsvoorzieningen.

Een risico-analyse is (wettelijk) niet nodig.

Gerealiseerde handhaving milieu

De provincie is belast met het toezicht op de naleving van de milieuwetgeving.

Gerealiseerde handhaving brandveiligheid

Het bedrijf is in 1998 door de Brandweer voor het laatst gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten.

Gerealiseerde preparatie Brandweer

Voor het bedrijf zijn tot op heden geen plannen gemaakt. In 1993 zijn voor het laatst oefeningen gehouden voor manschappen, bevelvoerders en officieren van dienst.